

Årsmelding 2013

Vestlandske Teatersenter

Vestlandske Teatersenter har siden etableringen på sett og vis levd en nomadetilværelse. Det første tilholdsstedet var i Vestre Strømkai, så gikk turen til Studio Bergen på Nøstet, videre til Barnas Hus, videre til Industrihuset på Møhlenpris, videre til midlertidige lokaler på Marineholmen før vi i september 2013 kunne flytte inn i nye lokaler på Cornerteateret. Endelig!

Det tok VT 46 år å komme inn i lokaler som organisasjonen fortjener. Gode arbeidsforhold med flotte undervisningsrom for teaterskolen og vår kursvirksomhet. Og 2 flotte scener hvor elevene våre kan utfolde seg i sine årlige forestillinger i forbindelse med semesteravslutning, våre egne produksjoner kan vises på «våre» scener og teaterfestivalen Mini Midi Maxi har nå et hus hvor både noen av kompaniene blir programmert inn, i tillegg til at vi har en flott ramme for å ta imot alle kompanier fra inn og utland til sosiale og faglige samlinger. Våre medlemmer i amatørteaterfeltet kan dra nytte av å ha et felles samlingspunkt for nettverksbygging, kursing og visninger.

Våre elever i alderen 6 – 19 år, våre deltagere på kurs, våre medlemmer innen amatørteaterfeltet og vårt publikum fortjener dette. Den synliggjøringen som kommer med å være på Cornerteateret er viktig og inspirerende for våre brukere. Det gjør oss glad når elever sier de blir inspirert av å holde til på huset. Det gjør oss stolt når formidling av scenekunst til barn og unge eller med barn og unge kan gjøres fra et profesjonelt tilrettelagt hus. At VT har blitt «samboere» med det frie profesjonelle scenekunstfeltet er en lykkelig sameksistens. Den nye generasjonen av scenekunstnere klekkes ikke ferdig profesjonelle, men de kan hente lærdom og inspirasjon gjennom kreative barne- og ungdomsår. Og de som ikke ender opp som profesjonelle scenekunstnere i voksne alder, og som er de fleste – går gjerne inn i voksenlivet med en trygghet og ballast som år på teaterskolen har gitt. De går gjerne inn i et voksenliv som et engasjert teaterpublikum og det trenger vi også i fremtiden.

2013 ble et hektisk og utfordrende år, med mange aktiviteter, avslutningsforestillinger på teaterskolen på våren, ferdigstillelse av Cornerteateret gjennom sommeren, flytteprosess, prøver til åpningen 7. september og vår nye familieforestilling «Gatenes helter» 14. september og videre til teaterfestivalen Mini Midi Maxi i november.

Men vi klarte det!

Ludwig Wittgenstein har sagt: «Å hvile på sine laurbær er like farlig som å hvile i snøen». Derfor gjør vi ikke det, men retter blikket fremover og setter som mål at enda flere barn, ungdommer og voksne skal få øynene opp for teater. Teater er direkte og utilslørt, er døråpneren til større selvinnsikt, forståelse av tiden vi lever i og gleden over å la seg berøre. Teater er øyeblikkets kunst som ikke kan spoles tilbake. For en glede å kunne oppleve øyeblikket!

Takk til alle ansatte på VT som dro lasset i 2013.

Frøydis Otre
Daglig leder

STYRETS ÅRSMELDING

Aktivitet

2013 har vært et år med store utfordringer. Den største var å ferdigstille og flytte inn i Cornerteateret som åpnet 7. september. Dette arbeidet har vært omfattende og medført en betydelig belastning på organisasjonen både økonomisk og administrativt. Merbelastningen fortsatte også etter åpningen og vil også bli en utfordring i tiden fremover. På tross av dette har VT klart å opprettholde en ikke ubetydelig kunstnerisk aktivitet også i 2013. Både teaterskolen, kursvirksomheten, teaterfestivalen Mini Midi Maxi og VTs nye familieforestilling «Gatens helter» viste et høyt profesjonelt nivå og stor arbeidskapasitet hos VTs ansatte.

Økonomi

Resultatet for 2013 viser et underskudd på kr. 64 776,-. Underskuddet skyldes i all hovedsak ekstrakostnader relatert til flytteprosessen og dekkes inn av egenkapital.

Videre drift

Forutsetningen for videre drift er tilstede og lagt til grunn for utarbeidelse av årsregnskapet.

Utfordringer

Den sentrale utfordringen for VT i tiden fremover vil fremdeles være knyttet til Cornerteateret. Det er viktig at Teaterdrift Bergen AS får tilført nødvendige driftsmidler slik at VTs rolle i driften av Cornerteateret kan reduseres til ønskelig nivå, slik at hovedfokus igjen kan ligge på organisasjonenes egen virksomhet.

Møtevirksomhet

Det ble gjennomført 8 styremøter samt årsmøte i 2013.

Arbeidsmiljø

Det har ikke vært langtidssykmeldinger eller ulykker med personskader. Det var 5 fast ansatte i organisasjonene, alle kvinner. Styret består av 3 kvinner og 2 menn.

Ytre miljø

Aktivitetene til VT påvirker ikke det ytre miljø.

Bergen, 30. april 2014

Chris Tvedt
Styreleder

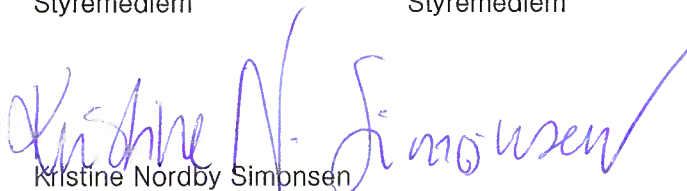
Jan Holden
Styremedlem

Vivian Midtsveen
Styremedlem

Elisabeth Helland Lopez
Styremedlem

Kristine Nordby Simonsen
Vararepresentant møtt for styremedlem Christin Sund

RESULTATREGNSKAP

VESTLANDSKE TEATERSENTER

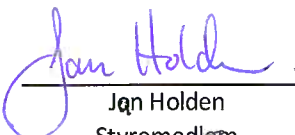
DRIFTSINNTEKTER OG DRIFTSKOSTNADER	Note	2013	2012
Salgsinntekt	2	6 822 006	6 266 975
Sum driftsinntekter		6 822 006	6 266 975
Lønnskostnad	3	2 907 497	2 866 844
Avskrivning av driftsmidler og immaterielle eiendeler	4	75 100	45 800
Annen driftskostnad	3	3 923 886	3 329 780
Sum driftskostnader		6 906 483	6 242 424
Driftsresultat		-84 477	24 551
FINANSINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER			
Annen finansinntekt		21 569	23 636
Annen finanskostnad		1 868	1 796
Resultat av finansposter		19 701	21 840
Ordinært resultat		-64 776	46 391
Årsresultat		-64 776	46 391
OVERFØRINGER			
Avsatt til annen egenkapital		-64 776	46 391
Sum overføringer		-64 776	46 391

30.04.2014

Styret i Vestlandske Teatersenter

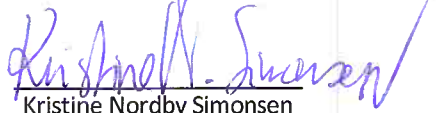

Frøydis Øtre
Daglig leder

Baard Chr. Tvedt
Styreleder

Jan Holden
Styremedlem

Vivian Midtsveen
Styremedlem

Elisabeth Hellan Lopez
Styremedlem

Kristine Nordby Simonsen
Vara

BALANSE

VESTLANDSKE TEATERSENTER

EIENDELER	Note	2013	2012
ANLEGGSMIDLER			
VARIGE DRIFTSMIDLER			
Driftsløsøre, inventar o.a. utstyr	4	171 984	137 649
Sum varige driftsmidler		171 984	137 649
FINANSIELLE ANLEGGSMIDLER			
Investeringer i aksjer og andeler	5	52 000	52 000
Obligasjoner		-234	9 803
Sum finansielle anleggsmidler		51 766	61 803
Sum anleggsmidler		223 749	199 452
OMLØPSMIDLER			
FORDRINGER			
Kundefordringer	8	61 789	94 616
Andre kortsiktige fordringer	8	26 023	23 416
Sum fordringer		87 811	118 031
INVESTERINGER			
Bankinnskudd, kontanter o.l.	7	1 259 641	1 164 358
Sum omløpsmidler		1 347 452	1 282 389
Sum eiendeler		1 571 202	1 481 842

BALANSE

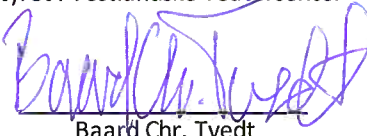
VESTLANDSKE TEATERSENTER

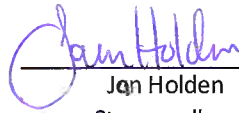
EGENKAPITAL OG GJELD	Note	2013	2012
INNSKUTT EGENKAPITAL			
OPPTJENT EGENKAPITAL			
Annen egenkapital		765 610	830 385
Sum opptjent egenkapital		765 610	830 385
Sum egenkapital	6	765 610	830 385
GJELD			
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		101 060	-35 149
Skyldig offentlige avgifter		152 561	154 115
Annen kortsiktig gjeld		551 972	532 491
Sum kortsiktig gjeld		805 592	651 456
Sum gjeld		805 592	651 456
Sum egenkapital og gjeld		1 571 202	1 481 842

30.04.2014

Styret i Vestlandske Teatersenter

Frøydis Otre
Daglig leder

Baard Chr. Tvedt
Styreleder

Jørn Holden
Styremedlem

Vivian Midtsveen
Styremedlem

Elisabeth Hellan Lopez
Styremedlem

Kristine Nordby Simonsen
Vara

Vestlandske Teatersenter

Noter til årsregnskap 2013

Note 1 Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.

Note 2 Inntekter, stønader m.v.

Inntektsføring ved salg av tjenester skjer på leveringstidspunktet. Driftstilskudd og stønader periodiseres over det tidsrom aktiviteten finner sted.

Mottatte stønader:

	2013	2012
Norsk Teaterråd	1 475 000	1 431 042
Kultur- og Kirkedepartementet *)	1 339 000	1 299 995
Bergen Kommune	900 000	800 000
Hordaland Fylkeskommune	242 000	238 000
Ekstrabevilgninger til spesielle aktiviteter	715 000	0
Sum	4 671 000	3 769 037

*)Bevilgning fra Kultur- og Kirkedepartementet kommer fra Norsk Teaterråd, men er direkte bevilget fra Kultur- og Kirkedepartementet.

Note 3 Ansatte, godtgjørelser m.v.

Lønnskostnader:	2012	2013
Lønninger	2 474 282	2 502 417
Arbeidsgiveravgift	354 273	359 013
Pensjonskostnader	38 290	40 670
Andre ytelser/kostnader	0	5 370
Sum lønnskostnader	2 866 845	2 907 470

Selskapet har hatt gjennomsnittlig 5 ansatte i 2012.

Selskapet plikter ikke å opprette tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon.

Godtgjørelser	Daglig leder	Styre
Lønn	484 533	62 000
Annen godtgjørelse	615	0
Sum	485 148	62 000

Det er kostnadsført revisjonshonorar med kr. 33 312.-, eks. merverdiavgift.

Note 4 Varige driftsmidler

	Driftsmidler	Immaterielle eiend.
Anskaffelseskost 1/1	799.002	168.672
Tilgang	109.435	0
Avgang	0	0
Samlet anskaffelseskost	908.437	168.672
Akkumulerte avskrivninger 31/12	804.203	100.924
Bokført verdi 31/12	104.234	67.748
Årets avskrivninger	41.400	33.700

For øvrige driftsmidler brukes lineære avskrivninger med 20-25%.

Note 5 Aksjer i andre selskaper

	Anskaff. tidspunkt	Forretnings- kontor	Eierandel/ stemmerett	Selskapets egenkapital	Selskapets resultat
Teaterdrift Bergen AS	28.12.05.	Bergen	51%	-220 062	-120 062

Note 6 Egenkapital

Egenkapital 1/1	830 386
Årets resultat	-64 776
Egenkapital 31/12	765 610

Note 7 Bundne midler

I posten bankinnskudd, inngår bundne midler med kr. 92 562.-.

Note 8 Fordringer

Fordringer mot leietakere er bokført til pålydende.

Note 9 Skatter

Organisasjonen har status som skattefri virksomhet, og det beregnes derfor ikke skattekostnad eller utsatt skatt.

Til årsmøtet i Vestlandske Teatersenter
(organisasjonsnummer 933878457)

REVISORS BERETNING FOR 2013

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Vestlandske Teatersenter, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap som viser et underskudd på kr 64.776,- for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styret og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som ledelsen finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder internasjonale revisjonsstandarter vedtatt av International Auditing and Assurance Standards Board. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av den finansielle stillingen til Vestlandske Teatersenter per 31. desember 2013 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

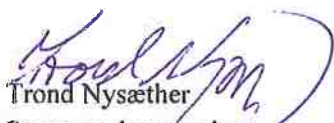
Uttalelse om øvrige forhold*Konklusjon om årsberetningen*

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til disponering av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag ISAE 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller begrenset revisjon av historisk finansiell informasjon», mener vi at ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Bergen, den 30. april 2014

Trond Nysæther
Statsautorisert revisor

Styret

Styreleder	Chris Tvedt	ekstern representant
Styremedlem	Christin Sund	ekstern representant
Styremedlem	Jan Holden	medlemsorganisasjoner
Styremedlem	Elisabeth Helland Lopez	foreldrerepresentant
Styremedlem	Vivian Midtsveen	ansatte

Vararepresentanter

Tone Eide
Kristine Nordby Simonsen
Kristin Saltkjelvik

Revisor

Statsautorisert revisor Trond Nysæther

Ansatte faste stillinger

Daglig leder	Frøydis Otre
Kunstnerisk konsulent	Camilla Svingen
Kunstnerisk konsulent	Kristin Saltkjelvik
Kunstnerisk konsulent	Frøydis Flotve
Web- og informasjonsansvarlig	Vivian Midtsveen

Timelærere Teaterskolen

Fredrik Longva
Beate Munck
Astrid Koppen Mjanger
Jeanett Magnussen Kjær

Teknisk assistent 50 %

Jon Eirik Sira

KUNSTERNISK VIRKSOMHET OG FRILANSERE

Sarah med J

3 skuespillere

Sarah med J er skoleforestillingen som minner om en historie som ikke må glemmes og hvor viktig det er og fortsatt lære om 2.verdenskrig og mange jøders skjebne under krigen.

Forestillingen spiller på Nordsjøfartsmuseet i Telavåg for 6–7 klasser.

Elevene får høre om Anne Frank og jødernes skjebne under krigen. De tenner lys til minne for disse. Når de er kommet halvveis i lystenningen, flyttes en stol inntil den ene rekken og jødejenten Sarah går stille frem og setter seg. Når alle har tent et lys og museumspedagog en takker for dette, blir det ropt bak fra rommet. Det er det norske politi som leter etter Sarah. Det er den 26.november 1942 og de har fått i oppdrag og arrestere alle jøder, kvinner og barn, gamle og syke. De går igjennom rommet og fram til lysene……

Gatenes helter, åpningsforestillingen på Cornerteateret

5 voksne skuespillere

13 barn

2 musikere

samt instruktør, forfatter, komponist, scenograf, koreograf og lysdesign

For Vestlandske Teatersenter var det essensielt at vår åpningsforestilling i Cornerteateret skulle ha en lokal og historisk forankring. Dette skulle være en hyllest til et område og en industri som hadde stor betydning for flere generasjoner. Verftsindustrien var med å forme et område, en by

og en region langt utover det man i dag kan forestille seg. Hvordan var livet i området da verftsindustrien blomstret? Hvordan var det å vokse opp på 1950 tallet og ha BMV som nærmeste nabo? Å sovne til lydene fra verftet som aldri sov? Hvem var de som var barn og ungdom på 50-tallet? De var *Gatenes helter*!

Å formidle viktig historie på en underholdende måte som kunne appellere til et bredt publikum var intensjonen med bestillingsverket. Manus og musikk skapte en historisk miljøskildring som er viktig å ta vare på. *Gatenes helter* ble forestillingen som minnet oss om at vi, området og kommende generasjon forvalter en historie som ikke må forsvinne. De som var med å bygge skipene, var med å forme en by, en region og flere generasjoner.

Gatenes helter tok oss med inn i en nær forhistorie, til ungene i gaten, de voksne på verftet og nærbutikken. I dette miljøet og livet ligger lydene og rytmen fra verftet og menneskene som bodde i området.

Takk til Stig Holmås som gjenskapte historien for oss og Ivar Peersen for musikken og lydbildet som tok oss tilbake til verftet.

Teaterfestivalen Mini Midi Maxi

10 kompanier

9 land: Sverige, Chile, Norge, Danmark, Spania, Australia, Nederland, Belgia og Italia

26 skuespillere, 11 personer på teknikk, VTs ansatte, 30 frivillige

Scener: Cornerteateret Kongesalen og Søylesalen, Grieghallen: Peer Gynt Salen og Klokkeklang, DNS Lille Scene og Logen Teater samt seminar på Litteraturhuset

Det ligger en tilfredsstillelse i å se at barn og ungdom lar seg engasjere og fascinere av god teaterkunst. Begeistring, undring og glede er stikkord i tilbakemeldingen og reaksjonene etter forestillingene. Det umiddelbare møtet mellom skuespillere, publikum og historien som fortelles gjør det kunstneriske direkte møte viktig. For 9. året gjennomførte vi vår internasjonale festival hvor profesjonelle kompanier formidler aktuelle historier med humor, sjarm og spenning. Kompaniene er gjennomført profesjonelle og med stor respekt for sitt publikum. Vi er stolt over å kunne si at vi gjør en viktig jobb i formidling av variert teaterkunst til et svært viktig publikum: barn og ungdom. Dette er festivalen som har 100 % fokus på teater til barn, ungdom og voksne i den rekkefølgen!

Karusell Arena – Teaterskolen

Til tross for en noe kaotisk tilværelse for våre teaterskole-elever våren 2013 i midlertidige lokaler, ble det prøvd opp forestillinger som i påvente av vårt nye tilholdssted på Cornerteateret ble vist på USF Verftet. Nok en gang viste våre elever at de har teaterforståelse, spilleglede og arbeidsdisiplin og dette sammen med dyktig instruksjon fra våre lærere på teaterskolen gav publikum mange flotte opplevelser.

Teaterskolen sitt 25-års jubileum ble markert med et felles kostymejuleball på 25-årsdagen 13. desember 2013. Vi fylte salen i Cornerteateret med elever fra 6–19 år og ble underholdt av Teater Ung, elever som hadde deltatt på impro-kurs i høst, og lærere på Teaterskolen. Etterpå var det diskotek med musikk fra de siste 25 årene, julegrøt, kakemenn, lussekatter, chips og brus. Vi avsluttet med prisutdelinger og felles bursdagssang. Et vellykket arrangement med topp stemning!

VTs teateraktivitet 2013			
Tittel på forestilling			
Sarah med J	3	4	360
Fem umulige minutter	8	4	145
Den innbildt syke	14	2	61
Søppeldyngens hemmelighet	14	2	35
R+J<3	13	1	62
Fluenes herre	10	2	39
Svarte-Mathilda	16	2	99
Aloggio del casa	12	2	56
De onde	8	2	35
Klatt i klatt	14	2	64
Mørket	11	2	39
Superflink	12	2	79
Sirkus Salami	14	1	63
Ofelia	14	4	99
Gatenes helter, MMM	18	6	754
Løvet, MMM	4	2	280
Skitne vinger, MMM	1	4	239
Ad Undas, MMM	5	3	1006
Finagel Felespiller, MMM	1	2	400
Den Glade Prinsen, MMM	4	4	260
Opsang, MMM	3	3	407
Joe No, Bess Yes, MMM	3	3	346
Huset	2	3	169
Sorte Får	2	3	150
Alvin Sputnik, MMM	1	4	559
Et nisseliv	12	2	240
TOTALT	219	71	6055

DUS– Den unge scenen i Hordaland 2013

I Hordaland samarbeidet Den Nationale Scene, Hordaland Teater og Vestlandske Teatersenter. VT fungerte som regionsleder for den regionale DUS-festivalen. 6 ungdomsgrupper fra Hordaland deltok, med til sammen 85 deltakere. Gruppene kom fra Bergensområdet, Fana Folkehøgskole, Bømlo, og Lindås. Regionfestivalen for DUS i Hordaland foregikk på Lille Scene, DNS. 7–9. mars. Vestlandske Teatersenter var representert med Teater Extra som viste; "Fem umulige minutter" av Lars Vik. Loddefjord Musikalfabrikk representerer Hordaland med "Kim leker" av Gunnar Germundson på Det norsk teatret i Oslo i juni.

Medlemsorganisasjoner

I 2013 var det 35 registrerte amatørteaterorganisasjoner og 172 enkeltmedlemmer registret hos VT.

I perioden januar – juli holdt VT fortsatt til i midlertidige lokaler. Likevel klarte vi å få kabalen til å gå opp når det gjelder utlån av lokaler til medlemmer, dette utgjorde totalt 121 utlånsdager.

Kursaktivitet og eksempler på gjennomførte kurs

Stemmebruk

Kurs i stemmebruk hadde en variert deltagergruppe i alderen 17–70 år. Kurset tar for seg diksjonsøvelser, oppvarming av stemmen og ulike teknikker for å trene opp stemmen som instrument. Alle fikk utdelt et hefte med sanger og øvelser som ble gjennomgått på kurset, og til slutt fikk alle tilbakemelding på en valgt sang de framførte enten alene eller sammen med en annen for instruktøren. Lattermild og positiv stemning.

Effektsminke

Sminkekurs med vekt på sår og skader for teater og film med deltakere fra Hordaland og Sogn og Fjordane. De fikk først innføring i sminken og teknikkene, før alle fikk prøve seg på å lage brannså, kutt og beinbrudd. Mye blod og flotte bilder!

Produksjon for sal og scene

Det ble holdt to dagskurs for lærere på ungdomsskolen med fokus på valgfaget produksjon for sal og scene. Konkrete tips og løsninger på hvordan man kan gjennomføre ulike typer produksjoner innenfor de rammene de har fått utdelt. Kom-i-gang-øvelser og tips til hvordan man kan skape et produkt fra idé til forestilling på en enkel og effektiv måte. Dette var helt tydelig noe lærerne hadde behov for! Det ble opprettet en facebookgruppe i etterkant, der kursdeltakerne har delt gode erfaringer og gitt hverandre idéer til nye prosjekter.

Åpen uke

Åpen uke var et positivt løft for Teaterskolen. Alle fikk mulighet til å delta på en workshop, men veldig mange var med på to eller tre forskjellige. De to eldste gruppene på Teaterskolen fikk delta på Workshop i skuespillerteknikk med Vladimir Bouchler. De gikk i dybden på et utdrag fra Anton Tsjekovs –Tre søstre. Gruppen fikk jobbe konsentrert med karakterer og motivasjoner for handling to lange ettermiddager sammen med en sympatisk og dyktig instruktør fra Russland. *«Det var veldig spennende å være med. Workshopen ga meg et innblikk i hva det teater kan innebære. Workshopen var gøy og slitsom. Det var morsomme måter å utføre øvelsene på, spesielt sanseøvelsene.»*

«Den beste instruktøren vi har hatt!»

Uken tilbød eller workshop i koreografi, dans, scenekamp. Det ble også arrangert seminar med tema: skuespillerutdanning og skuespilleryrket. Vi hadde flotte paneldeltakere med variert bakgrunn som fortalte engasjert om egne erfaringer, gleder og utfordringer.

Kursaktivitet

Kurstema/tittel	Sted	Antall deltagere	Antall timer
Teaterkurs Skratteateret	Skranevatnet skole	15	42
Teaterkurs Liland FAU	Liland skole	9	46
Teaterkurs Hjellevstad FAU	Hjellevstad skole	11	42,5
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 1, VT	13	32
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 2, VT	15	30
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 3, VT	15	40
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 4, VT	14	40
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 5, VT	16	60
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 6, VT	15	60
Fra tekst til forestilling	Teaterskolen gr. 7, VT	15	66
Fra tekst til forestilling	Teaterskolen gr. 8, VT	15	64
Fra tekst til forestilling	Teaterskolen gr. 9, VT	14	65

Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 10, VT	15	70
Fra idé til forestilling	Teaterskolen gr. 11, VT	14	78
Fra tekst til forestilling	Teaterskolen, Teater Ung, VT	16	118
Skuespillerteknikk	Teater Extra, VT	8	71
Kurs i stemmebruk	VT	12	12
Kurs for lærere, produksjon for sal og scene	VT	19	6
Effektsminke, sår og skader for teater og film	VT	18	3
Skuespillerteknikk, fra tekst til teater	VT	19	166
Teaterkurs Skratteateret	Skranevatnet skole	14	43
Teaterkurs Liland FAU	Liland skole	12	41
Dramaforløp og karakterutvikling	Teaterskolen, Bekkalokk Teater	8	30
Tekstutvikling	Teaterskolen, Teater Snop	12	30
Fra idé til forestilling	Teaterskolen, Teater Trøen	13	42
Maskespill	Teaterskolen, Teater Månebedotten	15	42
Manus, tekst til teater	Teaterskolen, Teater Tidi	16	42
Manus, tekst til teater	Teaterskolen, Teater Dikkedarie	14	42
Skuespillerteknikk	Teaterskolen, Knall i Padden Teater	16	42
Manus, tekst til teater	Teaterskolen, Teater Knaiben	15	42
Skuespillerteknikk	Teaterskolen, Teater Luddi	14	42
Skuespillerteknikk	Teaterskolen, Rakkadis Teater	16	42
Skuespillerteknikk	Teaterskolen, Teater Tutafett	12	56
Manus, tekst til teater	Teaterskolen, Teater Ung	13	64
Kurs for lærere, produksjon for salt og scene	VT	15	6
Skuespillerteknikk	VT	19	2
Scenekamp	VT	30	3
Fysisk teater	VT	20	3
Workshop for skuespillere	VT	25	18
Monolog / audition	VT	5	3
Skuespillerteknikk	VT	18	2
Stemmebruk	VT	23	3
Koreografi	VT	3	19
Improvisasjon og teatersportkurs	VT	15	16
Kurs i forskningsformidling	UiB, Inst. for biologi	6	15
Fysisk teater	Fleraktivitetsgruppen Djerv	12	2
TOTALT		669	1803,5

Administrasjon

2013 ble et spesielt og hektisk år også for administrasjonene. Siden oppstarten av prosjektet: etablering av Cornerteateret har administrasjonen fulgt dette tett.

I hele prosjektfasen fra 2010 til innflytting 7. september 2013 delte de to organisasjonene VT og Proscen prosjektlederansvaret mellom seg. Begge har derfor vært representert i møter og dialoger med byggherre og kommune i hele prosessen. Dette gjorde også at vi kom tett på utforming og beslutninger, noe som igjen gjorde at huset ble så brukervennlig og godt tilrettelagt som overhode mulig. Prosjektet ble også bekreftelsen på at miljøer som i utgangspunktet blir definerte som svært ulike både med tanke på behov, forventninger og krav

viste seg å kunne jobbe løsningsorientert mot et felles mål: et nytt og enestående produksjons- og visningshus i Bergen.

Hvordan driftes Cornerteateret

Tidlig i prosessen med etablering av huset ble det ytret ønske fra Bergen kommune om at det ble etablert et eget driftsselskap som skulle stå for driften av Cornerteateret. Dette for å være tydeligere på hvem som søker penger til hva, og for å kunne fristille Proscen og VT i forhold til egen aktivitet og egne søknadsprosesser. Intensjonen med dette var god. Etter hvert som både prosessen frem mot åpningen i september 2013 nærmet seg og også perioden i etterkant gjorde det imidlertid svært tydelig at arbeidspresset på de to daglige lederne i VT og Proscen var svært høyt og ressurskrevende. I tillegg til sine ordinære stillinger i egne organisasjoner jobbet (og jobber fortsatt) begge med den totale driften av Cornerteateret:

- Økonomi og regnskap
- Søknadsprosesser mot offentlige: driftsmidler
- Søknadsprosesser mot private: sponsormidler til investeringer
- Web- og informasjonsansvarlig
- Generelle administrative funksjoner
- Kontaktpersoner mot brukermiljøene

Vi har erfart at de daglige oppgavene og henvendelsene til huset er så store at det er nødvendig å få på plass en funksjon som i større grad og mer kontinuerlig kan ta av for arbeidspresset. Daglige ledere i VT og Proscen vil også i fremtiden ha ansvar for overordnede prosjektoppgaver og være delaktig i prosesser som berører dem som hovedaktører på huset. Det blir imidlertid problematisk og uholdbart om de daglige lederne skal ha ansvar for den daglige driften. Dette vil ikke bare trenere et underfinansiert driftskonsept for Cornerteateret, men også utarme primærdriften til de to eierorganisasjonene.

Begge organisasjoner er imidlertid innstilt på også i fremtiden å dele et lederansvar mellom seg for å unngå en topptung administrasjon for Teaterdrift Bergen AS. Dette vil det jobbes aktivt med å få på plass både i 2014 og 2015.

Vedtekter

Vestlandske Teatersenter, revidert 19. april 2012

§1 Formål

- a) Vestlandske Teatersenter (heretter kalt VT) skal være et kompetanse- og opplæringssenter for teater, med spesielt ansvar for barn og unge.
- b) VT skal øke kunnskapen om teater og drama gjennom kurs og utdanningstilbud.
- c) VT skal arbeide for god scenekunst og fremme ny norsk dramatikk.
- d) VT har ansvar for å ta vare på nynorsk språk og talemål.
- e) VT med sete i Bergen skal ha sine hovedaktiviteter i Hordaland og på Vestlandet. På områder der en har spesialkompetanse skal VT ha hele landet som nedslagsfelt.

§ 2 Medlemskap

- a) VT er en frivillig organisasjon der enkeltpersoner, lag og organisasjoner kan være medlemmer.
- b) Elever på Teaterskolen blir automatisk medlemmer hos VT.

§ 3 Årsmøtet

- a) Årsmøtet er øverste beslutningsorgan i VT
- b) Innkalling til årsmøtet skal informeres om til medlemmene senest 60 dager før møtet blir gjennomført. Årsmøtet skal avvikles innen 30. april hvert år og dato fastsettes

av styret senest på første styremøte i nytt kalenderår. Forslag fra medlemmene til saker som skal opp på årsmøtet må være innsendt til administrasjonen/styret 30 dager før årsmøtet. Sakspapirer sendes ut senest 14 dager før årsmøtet.

- c) Årsmøtet kan bare behandle de sakene som er nevnt i innkallingen.
- d) Følgende saker skal behandles på et ordinært årsmøte:
 - Årsmelding og revidert regnskap
 - Fastsetting av medlemskontingent for neste år.
 - Handlingsplan og budsjett for neste år.
 - Innmeldte saker
 - Valg.
- e) Årsmøtet skal velge:
 - styreleder for 2 år
 - et styremedlem og en vararepresentant blant medlemmene for en periode på 2 år.
 - et styremedlem med personlig vara som representerer foreldrene til elevene på Teaterskolen for en periode på 2 år.
 - et eksternt styremedlem for en periode på 2 år
 - tre medlemmer til valgkomité for 1 år
 - revisor for 1 år
- f) Alle saker på årsmøtet; med unntak av vedtektsendringer, kan avgjøres med enkel majoritet.
- g) Valgkomitéen skal innstille på alle styreverv som skal velges av årsmøtet. Innstilling må være klar senest 30 dager før årsmøtet.
Elever på Teaterskolen under 15 år kan representeres av en av foreldrene/foresatte med 1 stemme på årsmøtet. Foresatte som representerer sine barn har bare 1 stemme uavhengig av antall barn de har på Teaterskolen
Medlemmene har stemmerett på årsmøtet etter følgende nøkkel:
 - Enkelpersoner over 15 år, 1 stemme
 - Medlemsorganisasjoner har 2 stemmerEnkelpersoner kan bare representere seg selv, eget barn eller et lag/organisasjon.
- h) For å ha stemmerett må kontingenten være innbetalt senest 30 dager før årsmøtet.
- i) Styremedlemmer har ikke stemmerett med mindre de representerer en organisasjon eller enkeltperson.

§ 4 Ekstraordinært årsmøte

- a) Det skal innkalles til ekstraordinært årsmøte dersom det blir krevd av: ordinært årsmøte, styret eller minst 1/3 av medlemsorganisasjonene.
- b) Innkallingen skal skje med minst 14 dagers varsel.
- c) Ekstraordinært årsmøte skal bare behandle de sakene som er satt opp i innkallingen.

§ 5 Styrets sammensetting

- a) Styret er på 5 personer og er sammensatt slik:
 - Styreleder og 2 representanter som er valgt av et årsmøte.
 - 1 representant fra foreldrene til elevene ved Teaterskolen og som er valgt på et årsmøte.
 - 1 representant oppnevnt av de ansatte.Ved likt stemmetall har styreleder rett til å benytte dobbeltstemme.
- b) Det oppnevnte medlemmet fra de ansatte har personlig vararepresentant.
- c) Styremøtene kan fatte vedtak når minst 3 medlemmer er til stede.
- d) Styret har ansvar for å lede organisasjonen i samsvar med vedtektene og de vedtak årsmøtet gjør.
- e) Styret skal seg imellom velge nestleder.

§ 6 Styret sine oppgaver:

- Styret ansetter organisasjonens ledelse.
- Styreleder innkaller til styremøter når styreleder eller minst 2 medlemmer av styret krever det.
- Styret utarbeider halvårige møteplaner.

§7 Økonomi, forvaltning og revisjon

- a) Regnskapet i VT følger kalenderåret
- b) Styret har ansvar for at regnskapet blir bokført etter godkjente prinsipper.

§8 Vedtektsendringer

- a) Forslag til endringer i vedtektene må være styret/administrasjonen i hende senest 30 dager før årsmøtet.
- b) Forslag til endringer i vedtektene skal sendes ut til medlemmene senest 14 dager før årsmøtet.
- c) Alle endringer i vedtektene krever 2/3 aktivt flertall på et årsmøte.
- d) Endringene trer i kraft fra det tidspunktet årsmøtet hevet.

§9 Oppløsning

- a) Forslag til oppløsning av VT krever 2/3 flertall på to påfølgende årsmøter; et av disse skal være ordinært årsmøte.
- b) Dersom det blir fattet gyldig vedtak om oppløsning, skal det oppnevnes et avviklingsstyre, som i samarbeid med Bergen kommune, Hordaland Fylkeskommune, Kulturdepartementet og Norsk teaterråd skal arbeide for at eventuelle midler som måtte være til overs blir benyttet til beste for kulturtiltak på Vestlandet etter formål som VT har arbeidet for.

VT i bilder
og presse

TEATERSKOLEN FOR BARN OG UNGE 2012-2013

Gruppe 7

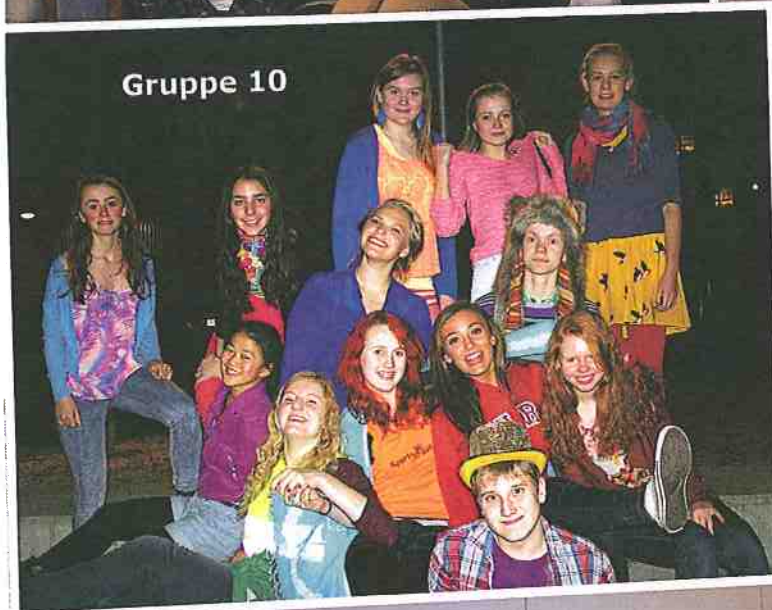
Gruppe 8

Gruppe 9

Gruppe 11

Gruppe 10

TEATER UNG

Teater Extra

Karusell- Arena 2013

***Teaterskolen for barn og unge
presenterer årets forestillinger!***

Program | Studio USF:

Fredag 19.04 kl 18.00 og 19.30: Den innbilt syke

Lørdag 20.04 kl 15.00 og 16.30: Søppeldyngens hemmeligheter

Søndag 21.04 kl 14.00: $R + J = <3$

Søndag 21.04 kl 17.30 og 19.30: Fluenes Herre

Mandag 22.04 kl 18.00 og 19.30: Svarte-Mathilda

Tirsdag 23.04 kl 18.00 og 19.30: Alloggio del Casa

Onsdag 24.04 kl 18.00 og 19.30: De onde

Torsdag 25.04 kl 17.30 og 19.00: Klatt-i-klatt

Fredag 26.04 kl 18.00 og 19.30: Mørket

Lørdag 27.04 kl 14.00 og 15.30: Superflink

Søndag 28.04 kl 15.00: Sirkus Salami

Teater Ung: Ofelia spilles på Vestlandske Teatersenter 3, 4, 6. og 7. mai

vestlandsketeatersenter

www.teatersenter.no

Karusell- Arena

2013

Gruppe 6
på Teaterskolen
presenterer

Svarte-Mathilda

av Tor Arve Rossland

Studio USF Verftet
22. april kl 18 og 19.30

Billetter kr 50

Aldersgrense 10 år!

ELEVER VED VESTLANDSKE TEATERSENTER PRESENTERER

DE ONDE

Medvirkende:

ANDREAS GJØSETH JENSEN, ANNA FOLGERØ, ANNETTE BERNING,
HANNE SØREIDE HAUGEN, MALIN N. SIVERTSEN, JOHANNES KOLSTØ,
DANIEL EKORNRUD FJELDSTAD OG HELENA AUSTEGARD.

MANUS: NIKLAS RÅDSTRØM, NORSK OVERSETTELSE AV ØYSTEIN U. BRAGER

ILLUSTRASJON: GEMMA SUEN

REGI/LYKULISBER: JEANETTE M. KJØR OG GESINE FISCHER

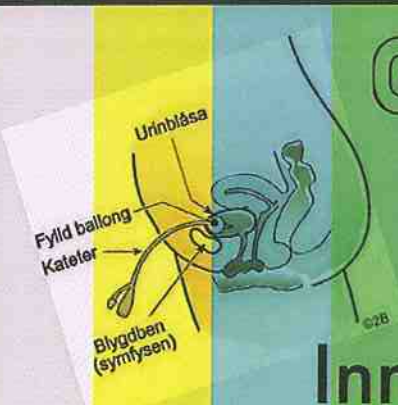
LYST: JON EIRIK SIRA

FORESTILLINGER PÅ VERFTET 24 APRIL KL 18.00 OG 19.30

Vestlandske Teatersenter
Teater Ung

Ofelia

Av Theodora Lessinger

GRUPPE 7

Den
Innbildt
Syke

19 APRIL
KL 1800 1930

GRUPPE 1 PRESENTERER;

SIRKUS

SALAMI

EN LITEN KRISE HAR OPPSTÅTT I KLOVNESIRKUSET.
SIRKUSDIREKTØR SALAMI ER FORTVILET FORDI HANS KJÆRE DATTER
SOL HAR SLUTTET Å SKINNE. HUN ER NÅ SUR SOM EN SITRON!!!!
VED HJELP AV DE MANGE MORSOMME KLOVNENE HÅPER HAN AT SOL
KAN FINNE TILBAKE TIL GLEDEN OG ATTER STRÅÅÅÅÅLE!!!!!!

Vestlandske Teatersenter
Gruppe 2 presenterer

R+J= sant

fritt etter Shakespeares Romeo og Julie

Studio USF Verftet
Søndag 21 april. kl 14.00

Billetter til KARUSELL-ARENA selges i døren
Billetter: kr 50 | Teaterskolens elever: gratis |
Billettsalget starter 15 min. før forestilling
(NB - kun kontanter)

Romeo and Juliet.

Gruppe 4

SUPERFLINK!

Gruppe 4 presenterer:

SUPERFLINK

Spilles på Studio USF lørdag 27. april kl. 14.00 og 15.30

Regi og manus: Fredrik Longva

I den lille byen Crazy Town arrangerer borgermester og direktør for foreningen "Flinke Barn Leker Best" den 51. årlige konkurransen "Superflink", der tre deltagere fra hele landet kjemper om å bli verdens flinkeste pike!

Gruppe 4 inviterer til en sprek kåring som bringer ut det verste av de finurlige karakterene vi møter.

En Roald Dahl-inspirert fortelling om en motbydelig trang til å være flinke og riktig! Hvorfor kan vi ikke bare leke og klatre i trærne? ★

Velkommen!

De som er med:
Maria Fonn O'Keefe, Ingrid Rio,
Sarah Tvedt, Stine Lillekalsey,
Tora Nupen, Marie Glosvik,
Wegar Thorvaldsen, Fanny Nupen,
Amanda Ansnes Laumann, Markus Hafstad,
Celina Husebø, Marie Kloppen Gladyszak,
Emily Fonn O'Keefe, Gabriela Diaz Landro, Vilde Chyba Norstad. ★

GRUPPE 5

Søppeldyngens Hemmeligheter - en Miljøvennlig Forestilling

Lørdag 20 April kl. 15.00 & 16.30
På verftet

Gruppe 8 presenterer

Alloggio del Casa

av Camilla Svinen
musikk: Tarjei Vafne

Spilles på Studio USF
firsdag 23. april kl. 18.00 og 19.30

En norsk familie reiser tilbake til sitt familiehotei
Alloggio del Casa for å redde hotei.
Den lokale mafiaen Monte Rosa ønsker pant i huse
for en stor kasinogied fra forrige eier.
Denne mafiaen er jenter og ufpreget rosa...

Skuespillere:
Malin Hansen, Julie Antonsen Holmelid, Ylva Live Lohne Lavik,
Marte Gloppestad, Flora Midttun Scofano, Kari Kveistad Ellingsen,
Caroline Bersifte Vindenæs Karlsen, Ida Kloppen Gladyszak,
Elin Kaasa Andersen, Amalie Nordveit Tjonn, Anke Løden Løvset,
Hanna Havre Angetshaus

www.teatersenter.no

Gruppe 9

Fredag 26 April

18.00
19.30

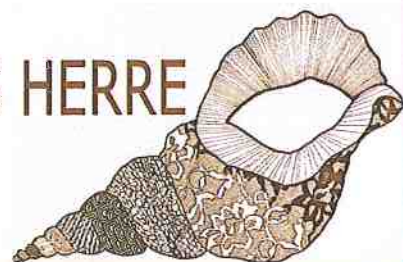
Mørket

En teaterkrim

Vestlandske Teatersenter

Gruppe 10

FLUENES HERRE

Gruppe 10 presenterer:

FLUENES HERRE

Spilles på Studio USF søndag 21. april kl. 17.30 og 19.30

Av William Golding
Tilrettelagt for scenen av Nigel Williams.
Oversatt av Hilde Hagerup.
Regi: Fredrik Longva

Etter en flystyrt våkner en gruppe unge mennesker opp på en øde øy. De oppdager
snart at de er alene uten voksne, og forsøker derfor å sette tilværelsen i system.

Men, hvem skal være lederen?
Og hvordan skal øya styres?
Den fredfulle idyllen blir snart et mareritt, og med hav på alle kanter blir det umulig å
flykte fra monsteret, tordenet – og hverandre.

"Fluenes Herre" er en kritikerrost klassiker som behandler temaer som ondskap og
menneskets tilbøyeligheter til nettopp dette.

Kanskje ser en noen likhetsstrekk mellom den fiktive øya og vår egen verden?

Gruppe 10 består av skuespillerne:
Stella Scofano, Sunniva Haugland, Oline Rio, Sindre Skavhellen, Ingvild Skakstad,
Annie Rygg, Vilrun Otre Røssummoen, Sunniva Kvamsdal Sveen, Guro Lindvik, Iben
Møller og Katarina Hindenes.

www.teatersenter.no

Teaterskolen

25 ÅR

13.12.2013

KOSTYMEJULEBALL

Vi ønsker alle våre Teaterskoleelever velkommen til
JUBILEUMSFEIRING med KOSTYMEJULEBALL
på Cornerteateret fredag 13. desember kl 17.30 - 20.30

17.30: Velkommen

17.40: Et Nisseliv v/Teater Ung

18.15: Improshow

18.30: Lærernes kreative hjørne

18.40: Bursdagstale + sang!

18.45: Salg av mat & drikke i Cornerbaren

19.30: Disco fra 1988-2013

20.15: Premiedryss:

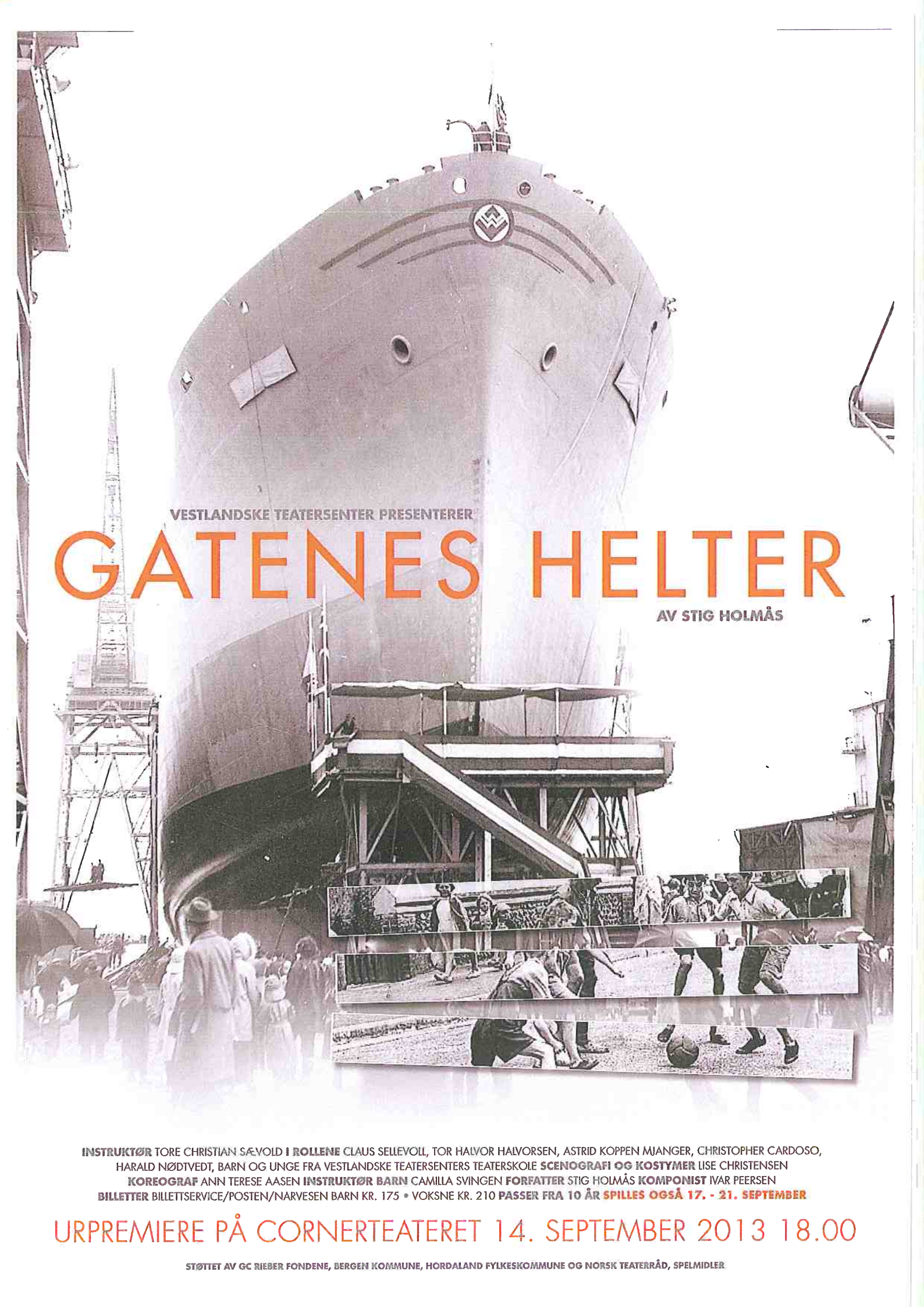
* Mest kreative kostyme

* Rareste dansestil

* Humørsprederpris

* Mandel-i-grøten-prisen

20.30: GOD JUL!

VESTLANDSKE TEATERSENTER PRESENTERER

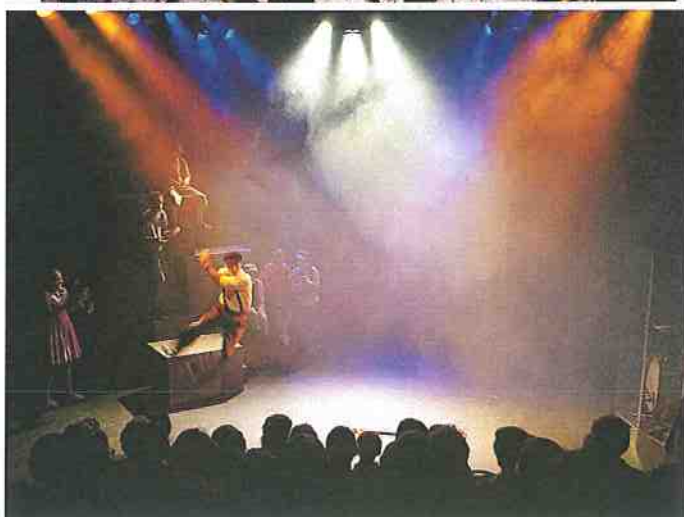
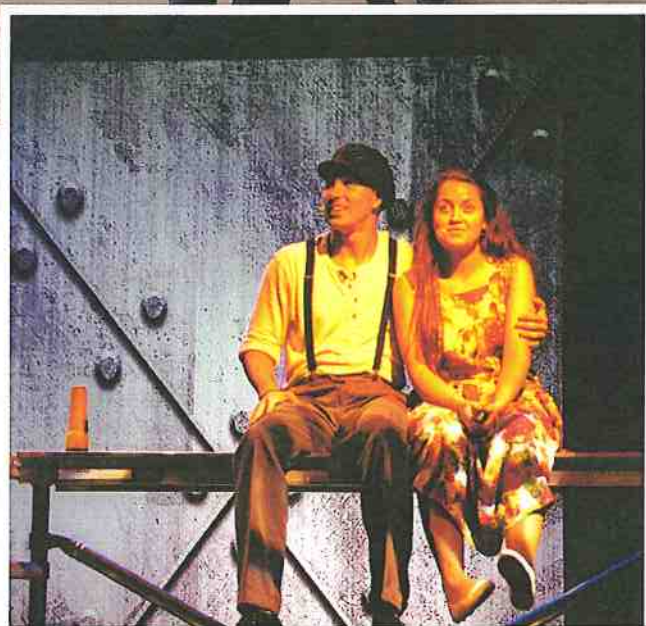
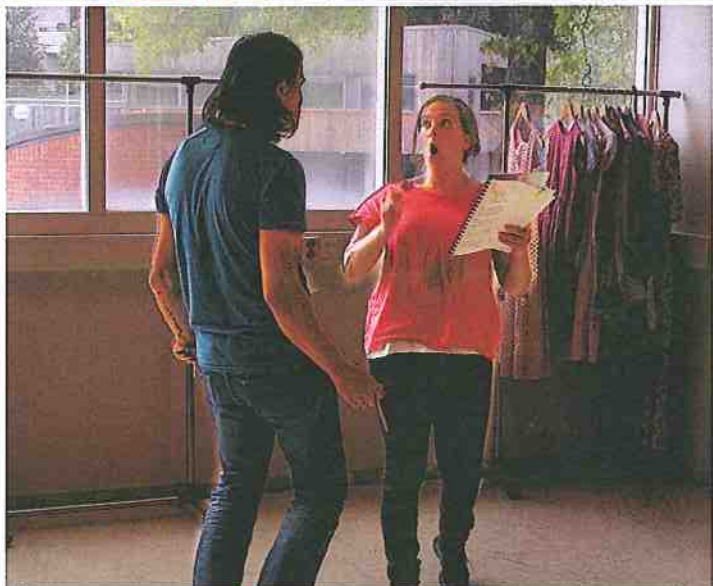
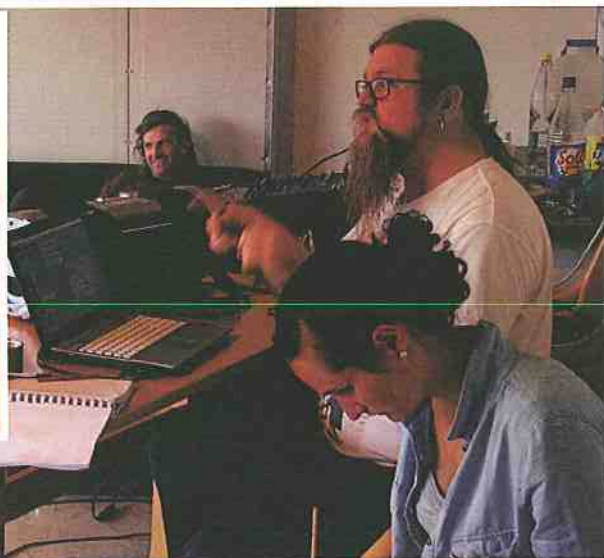
GATENES HELTER

AV STIG HOLMÅS

INSTRUKTØR TORE CHRISTIAN SÆVOLD I ROLLENE CLAUS SELLEVOLL, TOR HALVOR HALVORSEN, ASTRID KOPPEN MJANGER, CHRISTOPHER CARDOSO, HARALD NØDTVEDT, BARN OG UNGE FRA VESTLANDSKE TEATERSENTERS TEATERSKOLE SCENOGRAFI OG KOSTYMER LISE CHRISTENSEN
KOREOGRAF ANN TERESE AASEN INSTRUKTØR BARN CAMILLA SVINGEN FORFATTER STIG HOLMÅS KOMPONIST IVAR PEERSEN
BILLETTER BILLETTSERVICE/POSTEN/NARVESEN BARN KR. 175 • VOKSNE KR. 210 PASSER FRA 10 ÅR SPILLES OGSÅ 17. - 21. SEPTEMBER

URPREMIERE PÅ CORNERTEATERET 14. SEPTEMBER 2013 18.00

STØTTET AV GC RIEBER FONDENE, BERGEN KOMMUNE, HORDALAND FYLKESKOMMUNE OG NORSK TEATERRÅD, SPELMIDLER

**ALOHA
WELCOME
TERVETULOA
BIENVENUE
BIENVENIDOS
WILLKOMMEN
HALLAIEN**

MINIMIDIMAXI2013

WWW.MINIMIDIMAXI.NO

JOE NO, BESS YES

MINIMIDIMAXI 2013

MINIMIDIMAXI 2013

AD UNDA

MINIMIDIMAXI 2013

El Príncipe Feliz

OSCAR WILDE

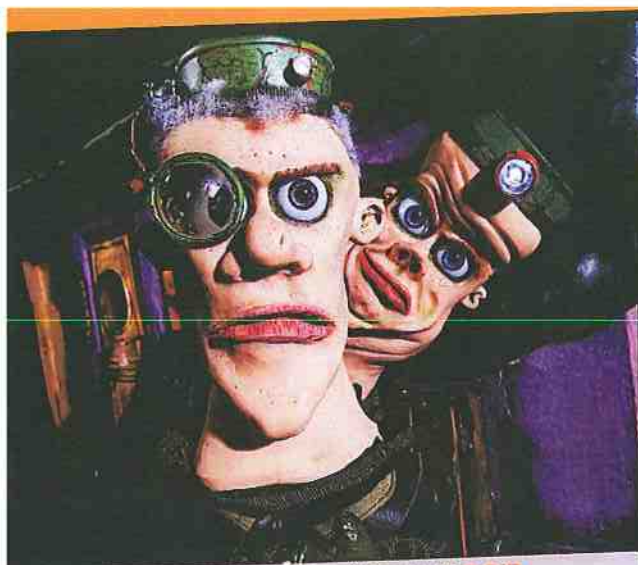
SKITNE VINGER

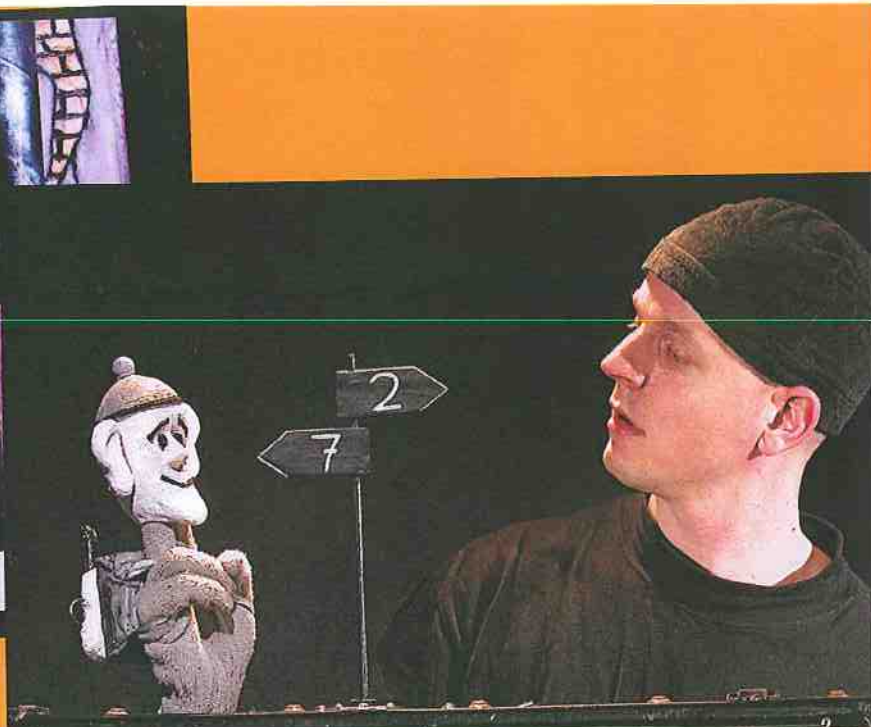
MINIMIDIMAXI 2013

direcció: JORGE PICS
BALDIFA
panya DE comedians

MINIMIDIMAXI 2013
Huset | Sofie Krog Teater (Danmark/Spain)

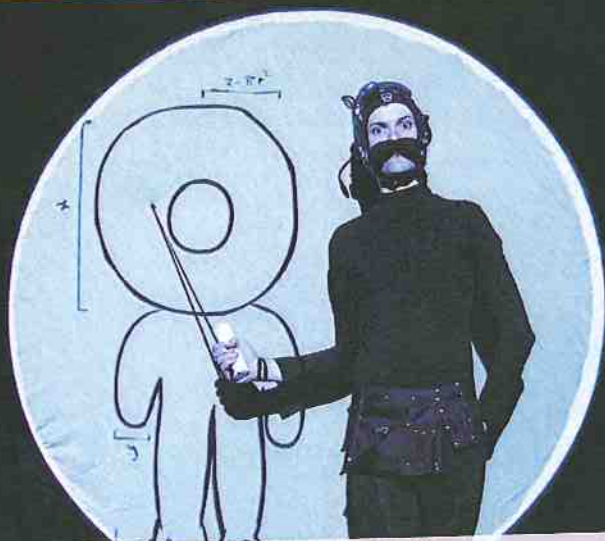
MINIMIDIMAXI 2013
FINAGEL FELESPILLER | Robsrud & Dean (Norge)

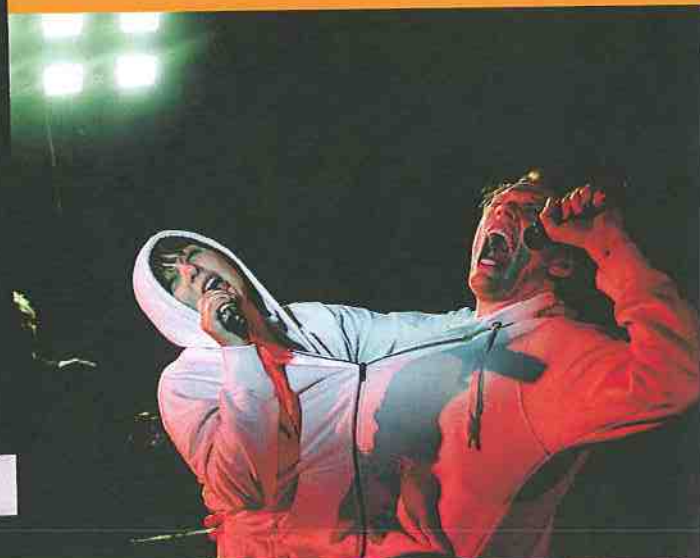
MINIMIDIMAXI 2013
LÖVET | Månteatern (Sverige)

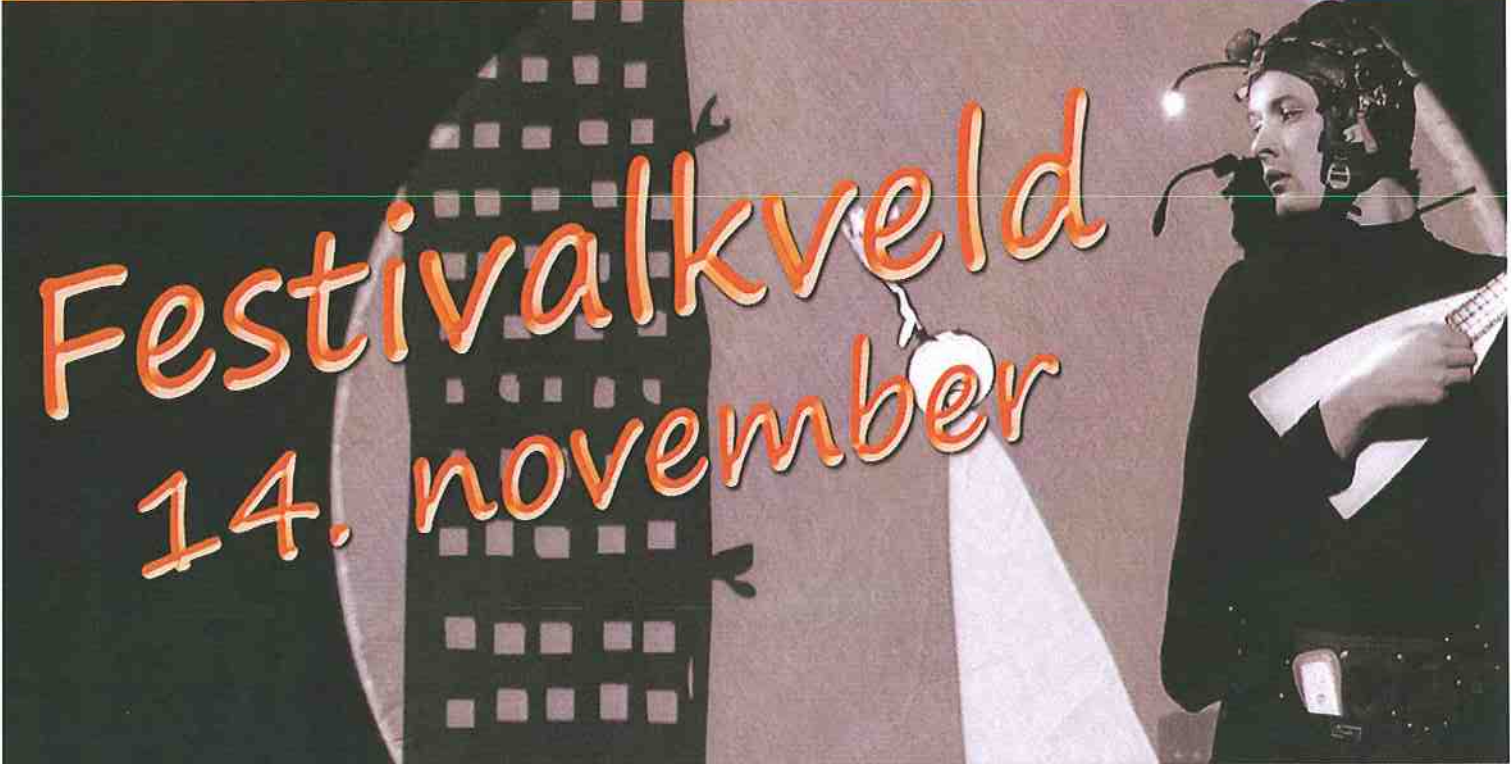
MINIMIDIMAXI 2013

MINIMIDIMAXI 2013
ALVIN SPUTNIK | Weeping Spoon Productions (Australia)

MINIMIDIMAXI 2013
OPSANG/LECTURE | Mungo Park/BaggårdsTeatret (Danmark)

Festivalkveld
14. november

MINIMIDI MAXI 2013

FESTKVELD på Cornerteateret!

I forbindelse med MINI MIDI MAXI inviterer vi til festivalkveld!

Torsdag 14.11 kl 18.00 og 20.00 vises den australske forestillingen
ALVIN SPUTNIK – Deep Sea Explorer

- en fantastisk forestilling du IKKE må gå glipp av!

Skuespilleren St John Cowcher vil etter siste forestilling
snakke litt om sitt arbeid med denne spesielle produksjonen.

- Deretter samles vi i Cornerbaren -

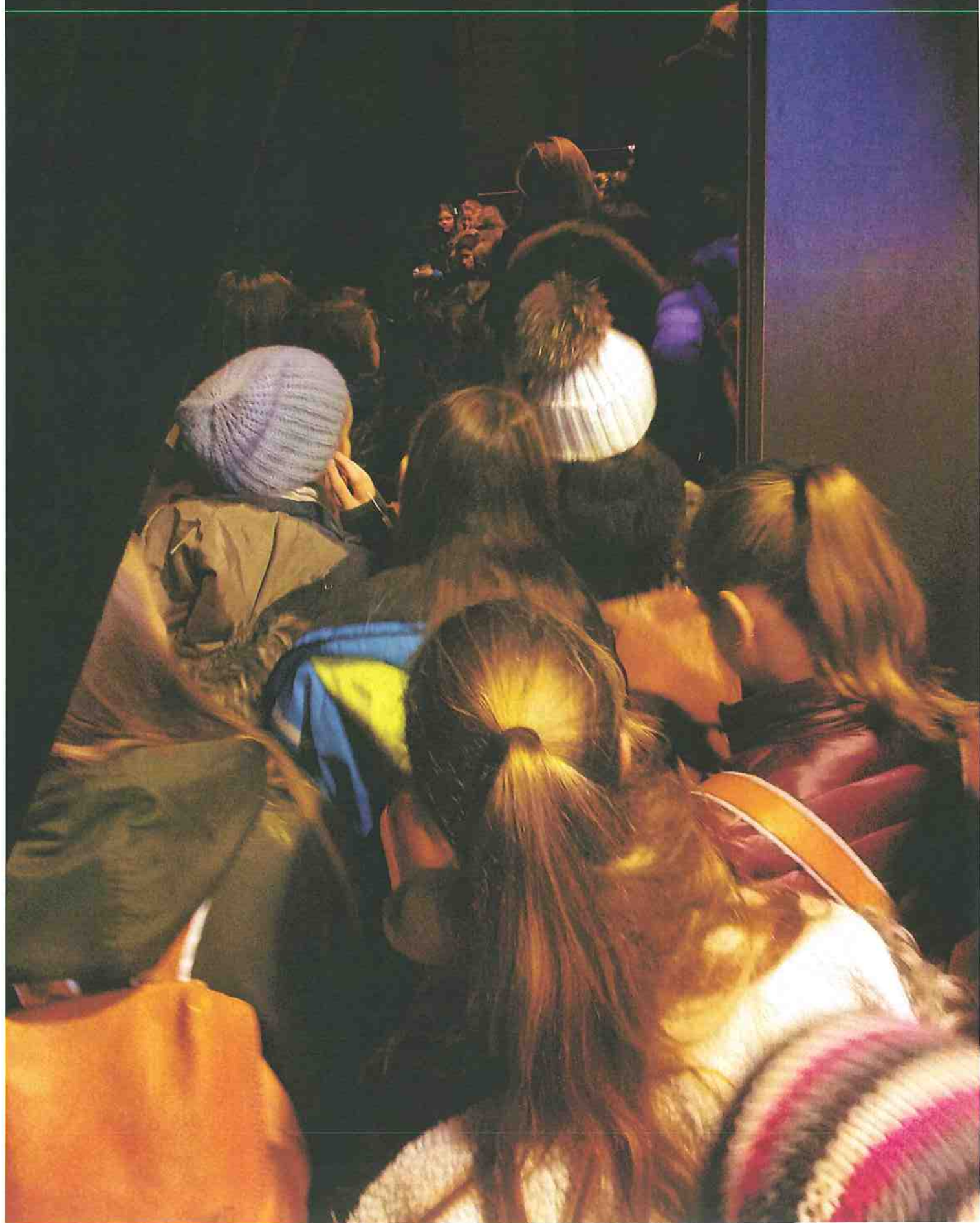
Velkommen til festkveld med tilreisende kompanier,
produsenter og kolleger fra fjern og nær!

Billetter til ALVIN SPUTNIK: www.billettsservice.no

www.minimidimaxi.no

www.cornerteateret.no

MINIMIDIMAXI 2013

NISSELIV

Søndag 15. desember kl 13.00 på Hovedbiblioteket, auditoriet

Teater Ung fra Vestlandske Teatersenter fremfører Nisseliv, fritt etter Lausnisen av Tor Arve Røssland. Forestillingen passer for barn fra 3 år, og varer ca. 40 min.

Nissefar er sliten og redd for at Bissnisen skal ta over arbeidet hans hvis han ikke får en sønn som kan overta bedriften. Stakkars Nissen. Han har bare døtre, og ingen av dem kan vel bli Nissefar?

Vi garanterer julestemning og en god latter når Teater Ung, som er den eldste gruppen ved Vestlandske Teatersenters teaterskole, kommer til biblioteket for å fremføre fortellingen om Nissefar som kjemper for at Bissnisen ikke skal ta over familiebedriften!

Forestillingen er basert på et teaterstykke av forfatteren Tor Arve Røssland. Teater Ung ledes av instruktør Frøydís Flotve.

Sarah med J

av Kristin Saltkjelvik

- en forestilling om de norske jødene under 2. verdenskrig

“Verden er alt for farlig å leve i, ikke på grunn av de mennesker som gjør det onde, men på grunn av de mennesker som står og ser på og lar dem gjøre det”
– Albert Einstein

Nypremiere på Nordsjøfartmuseet mandag 4. februar 2013 kl 10.00.
Spilles 4.- 8. + 11.- 12. februar kl 10.00.

Hvert år markeres [Holocaustdagen i Norge](#) og mange andre land i verden. Selve Holocaustdagen er 27. januar, den dagen i 1945 da Sovjetunionen befrikk fangene i konsentrasjonsleiren Auschwitz.

Sarah med J er laget av Vestlandske Teatersenter spesielt til den årlige Holocaustmarkeringen på [Nordsjøfartmuseet i Telavåg](#), hvor alle 7.-klassinger fra Fjell, Sund og Øygarden får se stykket om den jevnaldrende Sarah.

Sarah med J handler om en jente som blir tatt av politiet, og lider samme skjebne som mange av jødene under krigen. Publikum trekkes inn i handlingen, og blir både sjokkert og grepet av historien. De får en forståelse av alvoret i jødeutryddelsene, og får reflektere over hvordan de ville reagert i en tilsvarende situasjon. Stykkets tittel henspiller på at alle jøder fikk stempet en rød “J” i legitimasjonskortet sitt.

Teater Extra presenterer

Fem umulige minutter

av Lars Vik
Regi: Astrid Koppen Mjanger

*Teatergruppen får i oppdrag å lage
et underholdningsinnslag for et
større oljeselskap.
Tiden er i ferd med å renne ut
allerede før de har begynt...*

Premiere
tirsdag 19. februar
kl 19.00

Forestillinger
onsdag 20. februar
kl 18.00 og 19.30

Spillested: Bontelabo 2
(parkering ved Koengen)

Billetter kr 50
kjøpes v/inngangen
(kun kontanter)

 **vestl
and**
skateatersenter

SEMINAR OM
SKUESPILLERYRKET/-UTDANNINGEN

MANDAG 28. OKTOBER KL. 19 - 21 PÅ CORNERTEATERET

BILLETTER KR 50 | ELEVER VED TEATERSKOLEN GRATIS

Skuespilleryrket: ulike teaterutdannelse | fordeler og ulemper

Innledning og presentasjon av paneldeltakere fulgt av uformell samtale/spørsmål

- * Hva bør man tenke på? Hvordan tenker en teatersjef/-regissør i forhold til ulike utdanninger*
- * Hva krever det å ta en teaterutdannelse?*
- * Er det lettere å få jobb på et institusjonsteater hvis man har utdannelse fra Norge?*
- * Er noen utdannelse bedre enn andre?*

Paneldeltakere:

Trond Birkedal | Teatersjef Hordaland Teater. Regissør og skuespiller ved ulike teatre i Norge.

Jeff Pedersen | Regissør og scenekampinstruktør. Utdannelse fra Guilford School of Acting i London og Actors Studio i New York. Sist sett i den prisbelønte TV-serien BRITZ.

Ole Martin Aune Nilsen | Spiller i *Robin Hoods Hjerte* på DNS. Utdannet ved London Academy of Music and Dramatic Art (LAMDA) i 2005. Har vært tilknyttet bl.a. Trøndelag Teater, Sogn og Fjordane Teater, Hålogaland Teater og Riksteatret.

Kristoffer Sagmo Aalberg | Spiller i *Robin Hoods Hjerte* på DNS. Utdannet skuespiller fra Danmark & Russland og har vært engasjert ved en rekke teatre i Norge.

Ingvild Holthe Bygdnes | Spiller Lady Marion i *Robin Hoods Hjerte*, hennes debut på DNS. Uteksaminert fra Teaterhøgskolen i Oslo i 2011. Var engasjert av Nordland Teater fram til høsten 2012 og Riksteateret i 2012.

Beate Bednar og Kristine Nordby Simonsen | Har begge skuespillerutdannelse fra den statlige russiske teaterskolen GITIS – The Russian Academy of Theatre Arts. Startet teaterkompaniet Kompani Krapp i 2006.

Jeanette Magnussen Kjær | Frilans skuespiller med utdannelse fra ALRA – Academy of Live and Recorded Arts og Arts Ed i London.

Astrid Koppen Mjanger | Frilans skuespiller med utdannelse fra NISS i Oslo, Høgskolen i Bergen og Romerike Folkehøgskole.

Vestlandske Teatersenter

Fire fredager i november - desember:

IMPROVISASJON & TEATERSPORT

- INGEN aner hva som kommer til å skje...!

Improvisert teater er noe av det mest spennende man kan jobbe med, siden man ikke aner hvordan fortellingen ender eller hvilke krumspring den tar underveis! Kurskveldene vil garantert gi mange latterkuler, ny lærdom og fellesskapsfølelse og resultere i forhøyet selvbilde!

Målgruppe: Teaterskoleelever over 13 år
og andre som har lyst til å kaste seg ut i improvisasjon og moro!

Når: **Fredager kl. 17.00 – 19.30**
(8, 22 og 29. november og 6. desember)

+

TEATERSPORTFORESTILLING FREDAG 13. DESEMBER
på Teaterskolens kostymejuleball!

Påmelding: **Innen 1. november**
på info@teatersenter.no / tlf. 55 30 21 40

Pris: VT-medlemmer kr. 250 | Ikke VT-medl. kr. 500

Hvor: Vestlandske Teatersenter, Cornerteateret
Kong Christian Frederiks plass 4, 5006 Bergen

Kursleder: Beate Munck

www.teatersenter.no

Vestlandske Teatersenter

Kurs for lærere, høsten 2013

Planleggingsdag mandag 9. september:

- PRODUKSJON FOR SAL OG SCENE -

Oppdage og utforske, skape og formidle

Et kurs praktisk rettet mot valgfaget "PRODUKSJON FOR SAL OG SCENE"

Gjennom valgfaget "Produksjon for sal og scene" skal elevene sammen oppdage og utforske sine kreative evner fra idé og prosess, til produksjon, praktisk gjennomføring og formidling. Målet med faget er at elevene gjennom praktiske prosesser får skape og formidle ulike audiovisuelle eller sceniske uttrykk.

Kurset vil bestå av praktiske øvelser, diskusjon og erfaringsdeling.

- Hvordan lage effektfulle produksjoner med enkle hjelpemidler?
- Hvordan fremmer man kreativitet og trygghet hos elevene?
- Hvordan kan man sette opp en forestilling fra A-Å, både med og uten manus?
- Hvordan kan man strukturere skoleåret med tanke på progresjon hos elevene?
- Hvordan får man elevene til å samarbeide og skape et scenisk produkt sammen?

Grunnleggende skuespillerteknikk

- Stikkord: konsentrasjon, sanseøvelser, fantasi- og forestillingsøvelser, det fysiske uttrykket/kropp og stemme. Improvisasjon, karakterarbeid og arbeid med rekvisitter.

Oppbygging av et ensemble

- Stikkord: bli kjent, stole på, partnerkontakt, blokkering/aksept, samspill. Virkemidler, sjangre og teaterformer.

Deltakerne vil få utdelt et kompendium med beskrivelse av diverse øvelser og oppgaver. Våre instruktører kan tilby oppfølgingskurs 1-3 timer ute på enkeltskoler. Pris etter avtale.

Tidspunkt: Mandag 9. september 2013 kl. 09.00 – 15.00

Sted: Vestlandske Teatersenter | Cornerteateret
Kong Christian Frederiks plass 4, 5006 Bergen

Påmelding: Innen 2. september på
info@teatersenter.no / tlf. 55 30 21 40 (max 20 deltakere)

Pris: Kr 1.000 pr. deltaker.
* To eller flere fra samme skole: kr. 800 pr. person

Cornerteateret: Slår på stortrommen foran åpningen

Får eget stykke

Stig Holmås og Ivar Peersen skal lage en splitter ny forestilling, «Gatenes helter», til åpningen av Cornerteateret i september.

SENTRUM

Frank Johnsen
frank.johnsen@ba.no

Vestlandske Teatersenter slår virkelig på stortrommen når det nye Cornerteateret på Møhlenpris åpner 14. september. «Gatenes helter» har et budsjett på knappe halvannen million kroner. Det må til når Stig Holmås skal skrive et nytt stykke, som kan bli en fast tradisjon på teatret og spilles med jevne mellomrom.

Gjengkamper

Cornerteateret ligger i det gamle trehuset fra slutten av 1800-tallet

og som er det siste gjenværende fra industrivirksomheten på Marineholmen som innbefattet både Bergen Mekaniske Verksted og Mjøllem & Karlens Verft. Dette skal gjenspeiles i det nye stykket.

Manuset til «Gatenes helter» tar publikum med inn i en nær forhistorie, til ungene i gaten, de voksne på verftet og i nærbutikken. Ungene hadde sine egne gjenger som sterkt identifiserte seg med sitt område, og det ble ofte erklært krig mot nabogjenger hvis territorier måtte forsvares. Det var liv og røre på mange plan.

Musikken blir sentral i stykket. Ivar Peersen fra Enslaved bruker klangerne, smellene, sveisingen og

skipsfløyene som bakteppe for musikken og stemningen. Uttrykket er røft og ekte.

Stig Holmås, som tjuagutt på 1950-tallet, kjenner dette miljøet bedre enn de fleste andre forfattere. Og han har etter sigende skapt et veldig levende rollegalleri. Skuespillerne er ennå ikke klare, men det legges opp til tre profesjonelle voksenroller og 15 barne- og ungdomsroller. I tillegg blir det musikere og et musikkorps på scenen.

Offentlig støtte

Vestlandske Teatersenter har skaffet sponsorstøtte på drøye 500 000 kroner til «Gatenes helter», men er avhengig av noen hundre tusen i støtte fra både Bergen kommune og Hordaland Fylkeskommune for å få budsjettet i balanse. For det er «kun» 215 sitteplasser totalt i det nye Cornerteateret.

I første omgang er det tenkt åtte forestillinger av «Gatenes helter» på Cornerteateret.

FORFATTER:
Stig Holmås skriver et nytt bergensstykke til Cornerteateret.

ARKIVFOTO: VIDAR LANGELAND

Motorpsycho til Voss

Ekstremsportveko klare med sine første navn til sommerens festival. – Vi er ekstremt stolte av å endelig kunne presentere Motorpsycho som en av headlinerne på festivalen. Motorpsycho har stått på ønskelisten lenge og vi vet at både tilreisende og folk fra Voss vil elske dette slippet, sier daglig leder i Ekstremsportveko, Sofie Torlei Olsen.

TIL ROCK N'LOL: Øystein Greni og hans Bigbang.

ARKIVFOTO: BA

Bigbang til Søfteland

På Søfteland var man lenge usikker på om det skulle bli en ny runde med Rock n' lol, men da de fikk bestemt seg var festivalen raskt ute og annonserte at Real Ones kommer til sommeren. I dag slipper festivalen flere navn. – Bigbang får æren av å avslutte festivalen i sommer. For en storlutt avslutning det skal bli, forteller festivalsjef Andreas Lindeborg til BA. I tillegg til Bigbang, som forøvrig feirer 20 år som liveband med konsert i Oslo Spektrum 20. april, kommer albumaktuelle Mikhael Paskalev. Det samme gjør Honningbarna. Utkantfestivalen i Skjerjehamn har allerede sluppet Karpe Diem, Real Ones og Oslo Ess til festivalen som arrangeres fra 25. til 27. juli. Nå er også Turboneger klare. – Hvis du går et par år tilbake, var det å booke Turboneger til øyen helt utenkelig. Vi dagdrømte litt om det, og snakket litt om det også, men da lo vi godt av oss selv, mimrer festivalsjef Viggo Randal. – Når vi nå fikk muligheten til å booke dem, var vi aldri i tvil, sier Randal fornøyd.

DOKTOR PROKTORS SENSASJONELLE SAMLING AV
D.D.S.O.I.F

DYR DU SKULLE ØNSKE IKKE FANTES

8. FEBRUAR - 5. MAI 2013
UNIVERSITETSMUSEET I BERGEN
DE KULTURHISTORISKE SAMLINGER, HAAKON SHELLESPLO 10

Edvard heier pappa i MGP

Kjetil Møster i Datarock merker hardkjøret på kroppen. En pause etter dagens finale blir det derimot ikke.

OSLO

Linn-Christin Marthinussen
linn.martinussen@ba.no

I kveld opptrer han sammen med resten av bergensbandet i norgesfinalen av Melodi Grand Prix. Med seg til Oslo har han forloveden, og sønnen Edvard Lygre Møster (5 mnd).

– Jeg er litt nervøs, men mest spent, sier Møster til BA.

– Dette er jo et stykke unna det jeg vanligvis driver med. Men jeg synes det er viktig å være åpen for alle muligheter. Datarock gir meg alltid sjansen til å oppleve så mye forskjellig, forteller saksofonisten.

DATAROCK-BABY: Kjetil Møster og sønnen Edvard.

FOTO: LINN-CHRISTIN MARTHINUSSEN

Allerede mandag skal Møster fortsette forberedelsene til BIT20-konserten. I tillegg gir han ut egen plate og drar på turne.

– Jeg skal feire lørdag, men blir ikke store greiene for min del.

Prosjektene mine tar tid. Til sommeren skal familien to uker til Syden. Det blir den første skikkelig ferien min på mange år.

• MER DATAROCK SIDE 27, 28 OG 29

NY SCENE: Teaterscenen i det nye Cornerteateret, uker før premieren. – Alt skal være klart til «Gatenes Helter» innlar scenen 14. september, forsikrer Frøydis Otte, daglig leder for Vestlandske Teatersenter – her sammen med forfatter Stig Holmås (f.h.) og musiker Ivar Peersen.

HELTENE VENDER TILBAKE

I nye omgivelser gjenskapes gamle dager i «Viken».

Det er nesten stille ved Damsgårdsundet. Duren fra skipsverftsindustrien tilhører historien. BMV i Viken og Mjelleme'n på Marineholmen på Møhlenpris, store industriarbeidsplasser i Bergen, ble til kontorbygg, eller forsvant fra jordens overflate.

Men stemmer fra storhetstiden på slutten av 1950-tallet, lydene fra gaten og støyen fra skipsverftsindustrien er snart tilbake – i den gamle maskinhallen til Mjelleme & Carlsen på Møhlenpris.

Bygget har cornerlagget på fotballbanen på «Møllaren» som nærmeste nabo. Den grønne bygningen, med sin nye adresse på Christian Frederiks Plass, har fått navnet «Cornerteateret» og skal vise forestillinger for liten og stor.

Gatenes helter

Det flunkende nye teateret er blitt en realitet takket være GC Rieber Eiendom, som blant annet står bak Marineholmen Forskningspark.

– Dette er det siste bygget fra epoken med verftsindustri på Marineholmen. Da vi skulle åpne nytt teater her, var det helt naturlig å spørre Stig Holmås om han kunne skrive et stykke for oss. Stig er oppvokst på den andre siden av Damsgårdsundet, i

Solheimsviken. Han kjenner historien til verftsindustrien i Bergen, og han husker lyder og lukter fra storhetstiden på slutten av 1950-tallet, forteller Frøydis Otte.

Hun er leder for Vestlandske Teatersenter, som snart kan flytte inn i byens nyeste teaterbygg. Premieren er bare et par uker unna. Helt til det siste har lyden av håndverkere vært det som minnet om gamle dager på Marineholmen. Snart blir den erstattet med Ivar Peersens lyddesign og musikk, nykomponert til Stig Holmås' stykke «Gatenes helter».

– Musikken og lyddesignet til Ivar har mer enn innfridd mine forventninger. Det er perfekt, skryter Stig Holmås, som ikke var sen å be da han fikk forespørselen fra Vestlandske Teatersenter.

– Jeg var positiv med en gang. Jeg tenkte: «Yes, nå får jeg endelig gjort det». Det er oppfyllelsen av en av mine drømmer, sier Stig Holmås.

Han har skrevet historien om verftsarbeiderne Bamse og Palen, fru Moen og konstabel Iversen, Rytmesansen og Laila – og ikke minst om rivalene Gylagjengen og Vikagjengen.

Romantikk

67-åringen vokste opp i Vikens gate og har et nært forhold til verftene og arbeiderne som var en viktig del av hans barndom og oppvekst på 1950-tallet.

– Det var tre skift på verftene i Viken, og du hørte

lydene både dag og natt. Spesielt hektisk var det selvfølgelig i innspurten når nye skip skulle være klare. Da vi flyttet fra Vikens gate til Mannsverk, gikk det lang tid før min mor fikk sove skikkelig om nettene. Hun klarte ikke å venne seg til stillheten på Landås, forteller Stig Holmås.

– Du har skrevet flere bøker om barndom og oppvekst Solheimsviken, er du ikke redd for å gjenta deg selv?

– Jeg tenker selvsagt over det. Jeg har brukt miljøet og tidsepoken i fortellinger og som innslag i romaner. Men nå har jeg skrevet for scenen, og det byr på nye muligheter. Det er i tillegg en «Romeo og Julie»-historie i mitt nye stykke. Jeg kan love at det denne gang også blir plass til romantikk, smiler Holmås.

– Er det forfriskende for en forfatter å bevege seg mellom flere litterære sjangre?

– Absolutt. Jeg er jo litt dramatiker, også – med fire skuespill og en del revytekster bak meg. Men de siste bøkene har jo vært romaner, så det har vært en fin opplevelse å skrive for teater igjen.

Lydmann

Ivar Peersen (35), kjent gitarist og låtskriver fra det bergenske heavy metal-bandet Enslaved, fikk oppgaven med å komponere ny musikk, samt gjenskape lydene fra gatene i Solheimsviken på 1950-tallet og gjøre dem relevante for dagens publikum.

HELTER: Stig Holmås (i midten) har skrevet teaterstykket «Gatenes helter», som er

åpningsforestillingen til Cornerteateret på Møhlenpris. Ivar Peersen fra Enslaved har komponert musikken, mens Frøydis Otte er leder for Vestlandske Teatersenter.

FOTO: ARNE RISTESUND

- Jeg er jo for ung til å ha opplevd verftsindustrien da den var på høyden i Bergen. Men jeg er en ivrig bokleser og kjenner godt til Bergens-mytologien, forteller Ivar Peersen (35), som vokste opp i Etne i Sunnhordland, men har et nært forhold til Vestlandets hovedstad.

- Jeg ble født i Bergen, flyttet tilbake «da jeg var gammel nok» og bor her sammen med kone og barn. Mine foreldre har også flyttet tilbake til byen. Så selv om dialekten er «feil», har Bergen alltid vært min by.

- Er det første gang du komponerer musikk til en teaterproduksjon?

- Ja, det nærmeste jeg kommer er musikk som jeg skrev til en ballett i Nederland. Så dette har vært både spennende og lærerikt. I tillegg til å lage et tidsriktig lyd-design, ville jeg også gi musikken et moderne preg. Derfor blir det rock, heavy metal og hip-hop i «Gatenes Helter», sier Ivar Peersen, før han haster av gårde for å pakke ned utstyret til nok en liten turné med Enslaved.

- Jeg har satt av tid til forestillingene på Cornerteateret. Det har jeg fått profesjonell hjelp til, flirer

han, og innrømmer at det er konen Tonje som styrer både bandet og ektemannens timeplan.

Unge talenter

7. september er det offisiell åpning av Cornerteateret med inviterte gjester. En uke senere går teppet opp for den aller første forestillingen.

- Det har vært en hektisk tid for å bli ferdig med byggearbeidene slik at vi fikk en god prøveperiode. Men alt skal være på plass 14. september, lover Frøydis Otte, daglig leder for Vestlandske Teatersenter.

Sentralt i forestillingen er - i tillegg til fem voksenroller - de to gjengene i «Viken», noe som gir mange unge skuespillere sjansen til å vise seg frem.

- 13 barn og ungdommer fra vår egen teaterskole skal stå på scenen. De er fra ti til 19 år, har mange replikker og er veldig flinke, sier Frøydis Otte.

- De er gatens helter. Tidskoloritten er slutten av 1950-tallet, og det har selvsagt preget skrivningen min. Autentisitet er viktig og det er den tidens språk og adferd som formidles på scenen, forklarer Stig Holmås.

Per Randers Haukaas
per.haukaas@ba.no

*Selv om
dialekten er
«feil», har
Bergen alltid
vært min by.*
IVAR PEERSEN

GATENES HELTER

• «Gatenes Helter» er et bestillingsverk for Vestlandske Teatersenter til åpningen av Cornerteateret på Marineholmen med premiere 14. september.

• Teaterstykket er skrevet av Stig Holmås og tar utgangspunkt i skipsverftsindustrien i Bergen på slutten av 1950-tallet. Vi møter verftsarbeidere, nabolaget i «Viken» - og ikke minst de to rivaliserende gjengene «Gyllagjengen» og «Vikagjengen».

• Ivar Peersen, kjent fra heavy metal-bandet Enslaved, har laget ny musikk til forestillingen. Han vil også være på scenen sammen med Ivar Sandøy (Emmerhoff & The Melancholy Babies).

• Tore Christian Svæold er instruktør for «Gatenes Helter».

KULTUR

TIPSTELEFON 920 27 780

Tilbake til verftstiden

DAMSGÅRD

I forbindelse med åpningen av Cornerteateret har tjuagutten Stig Holmås laget et teaterstykke som hyller verftsindustrien ved Puddefjorden på 50-tallet.

Av Therese Edvardsen
therese.edvardsen@lyderhornavis.no

Stykket som har fått navnet Gatenes Helter er et bestillingsverk for Vestlandske Teatersenter til åpningen av Cornerteateret på Marineholmen.

Komponist Ivar Peerson, kjent fra Enslaved har laget musikken til stykket.

Hyllest til området

Åpningsstykket er en hyllest til industrivirksomheten som har hatt en stor betydning for Bergen og byens utvikling.

– Da verftsindustrien var som størst jobbet ca. 2300 personer der, de fleste av dem bosatt på Damsgård, i Solheimsviken og området rundt. De ble forsynt av skipsbygging og hele samfunnet var bygget opp rundt industriens kraft og rytme. Det fantes ingen store klaseskiller og det oppstod derfor en sterk solidaritet blant folk, forteller instruktør Tore Christian Sævoid.

Verftsindustrien er bakteppe for stykket, men hovedrollen er det barna som vokste opp på den tiden som har.

– Som alle andre steder fantes det barn også her. Og barns evne til å tilpasse seg og finne glede er som vi alle vet unik. Det var trange boligkår og gatene ble derfor et naturlig sted for lek, vennskap og utvikling. Men det fantes også intriger. Gjenger som sloss for sine territorier, forbudt kjærlighet og ungdommelig sjalusi. Noen av disse barna møter du i Gatenes helter, sier Sævoid.

Tidsreise i historien

At Stig Holmås er oppvokst i området mener instruktøren gjør stykket ennå mer levende.

– Når man ser stykket så forstår man at det er noen som har kjennskap til hvordan det var på den tiden, bare når man hører kallenavnene til de forskjellige karakterene så blir man dradd tilbake til 50-tallet. Det er veldig tidsriktig skrevet, og mer håndfast enn det blir det ikke, sier han.

Sævoid skryter av de unge skuespillerne han instruerer.

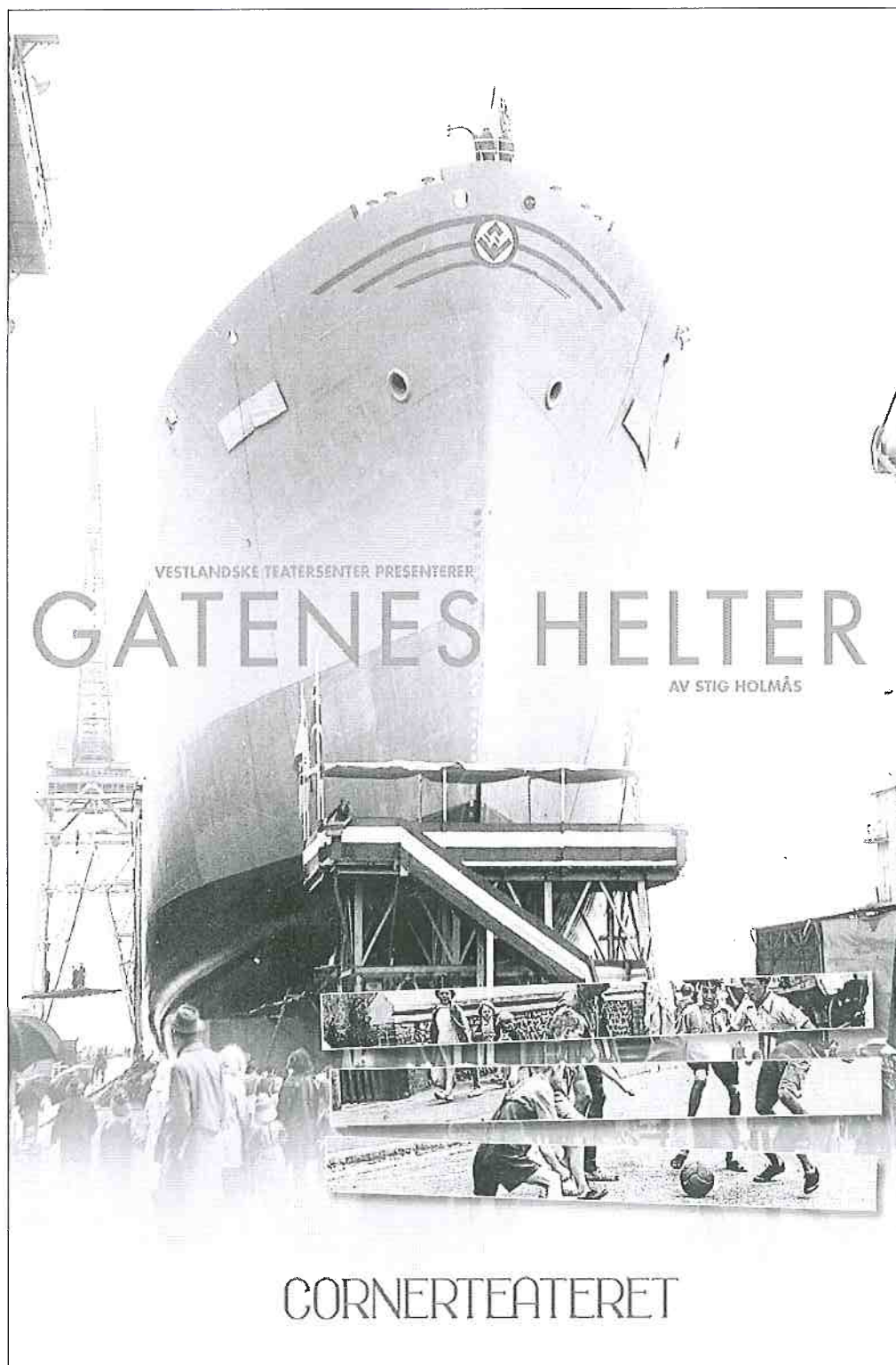
– Dette er en stor oppgave for meg, og det er veldig gøy å se hvordan barna går inn i rollene, og tolker det kjempebra selv om det er 60 år siden dette utspant seg, sier han.

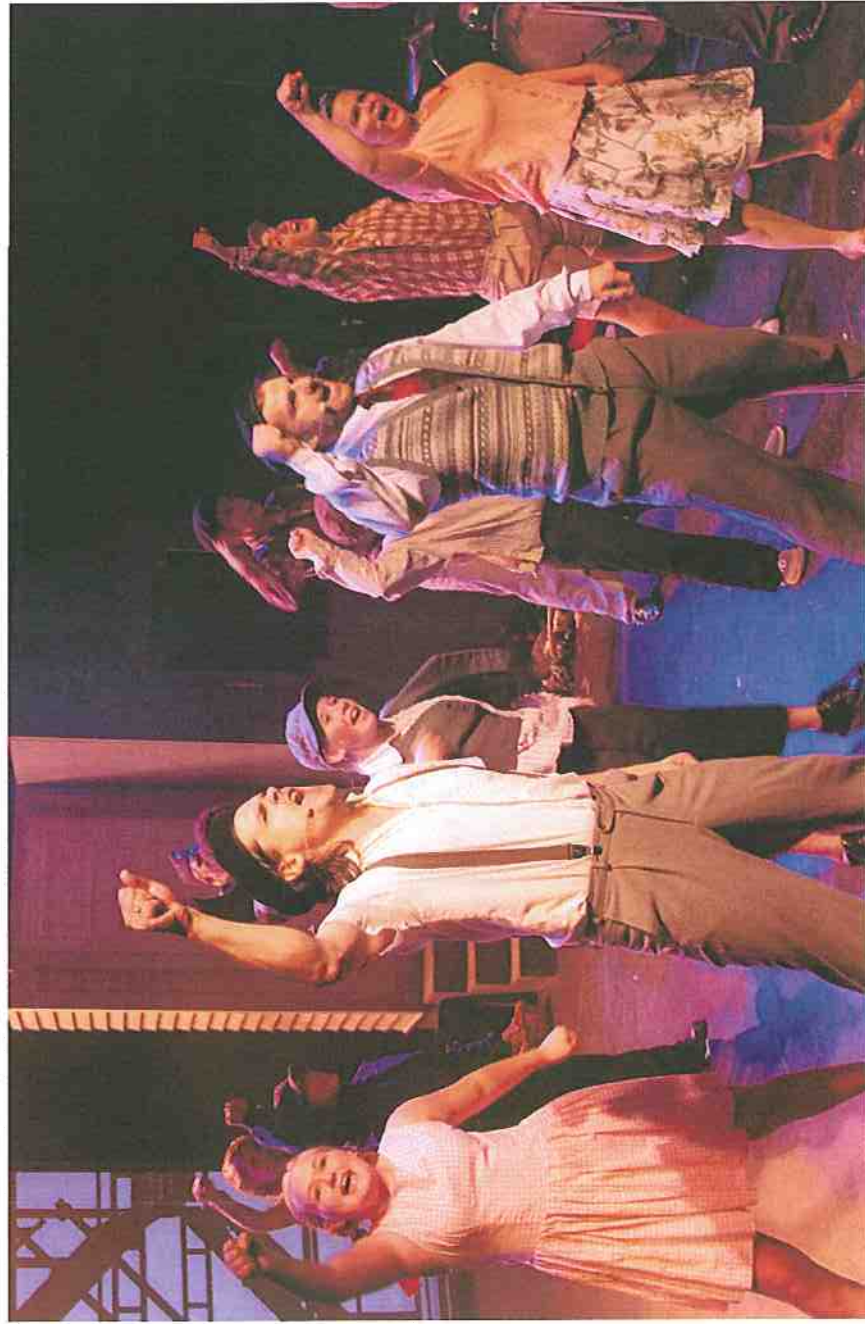
Sævoid har lang fartstid i teaterbransjen, men har likevel hatt store øyeblikk med de unge skuespillerne.

– Det er flinke og dedikerte barn, det er stort for meg å se og å få være med på, avslutter instruktøren.

Urpremiere på Cornerteateret lørdag 14. september kl. 18.00

Spilles også 17.–21. september, alle dager kl. 18.00

TER I KNOLEN: Replikkene heller godt i Celineas helter, skrevet av Sig Holmås. Teaterskykket hadde premiere på lørdag

Rappkjeftefede helter

Lørdag var det premiere på teaterstykket **Gatenes helter**, skrevet av Sig Holmås, og satt opp av Vestlandiske teatersenter. Medvirkende i stykket var blant andre Claus Sellevoll.

Foto og foto: Endre Rønne

Da Åsane Tidende snakket med Sig Holmås forrige uke, fortalte

han at forestillingen var tilpasset alle generasjoner, og at stykket inneholdt en god portion kjelighet og varme.

Med voldkonflikten og sterke somner åpnet ut unge skuespillere showet. Høst ender konflikt. Det er to ganger - men begge kan ikke være på samme stid til samme tid. Voldstrusler åpner alvoret, og det kommer fram at de to gruppene ikke kan fordra hverandre.

Karakterene bærer bærer selvsverdige navn. Vi møter

blant annet Kjempe-Trygve, Piddion, Pallen, Rytmesansen og Bamsedra - sistnevnte spilt av Claus Sellevoll. Felles for de fleste karakterene er at de er høyt og beklageligvis at de snakker fort og at de skryter om seg med særdeles frekke kommentarer.

Det er kanskje ingen tilfeldighet at nesten alle skuespillerne er fra Åsane. Det er en gammel tradisjon i Vestland. Voldstrusler åpner alvoret, og det kommer fram at de to gruppene ikke kan fordra hverandre. Karakterene bærer bærer selvsverdige navn. Vi møter

Ung Kjelighet

Den ene gruppen, kalt Vlkagelgen, består av spørsmål om litt eldre og dansende Rolf Rytmesansen er at de er høyt og beklageligvis at de snakker fort og at de skryter om seg med særdeles frekke kommentarer.

Her er det så og si kjelighet ved første blick, og det nærmeste man kommer kjelighet i dette stykket. De foretar seg fort, og drar på alvorlig nattevandring. Men det er noen som vil stikke kjepper i hjulene for dem. Kjempe-Trygve er ikke begåret, og

genske snart forbereder begge gruppene seg på krig. Lailas nye kjensene harner i trøbbel. Noen gjør ting de ikke hadde ha gjort.

Musikk

Det humoristiske har åpenbart litt lagt stor vekt på, og flere ganger gjennom forestillingen bytter publikum ut i høyttalere. Blåde små og store karakterer greier å gjøre det morsomt uten å skape kjepper, og det skal de æres for. Forestillingen gir av og til inn i musikkalsjengene, da skuespillerne jevnlig kaster seg inn

i nye koordinerte danser mens de synger om forskjellige tema. Her får publikum servert sanger om både lekemiljøet, blomster, byggeplaner, alvoret, innfølgende og sukker. Sellevoll sto for sangene.

Til slutt kan det ikke sies annet enn at Sig Holmås ser ut til å ha lykkes med sin intensjon. Dette var en forestilling man kunne besøke sammen med hele familien.

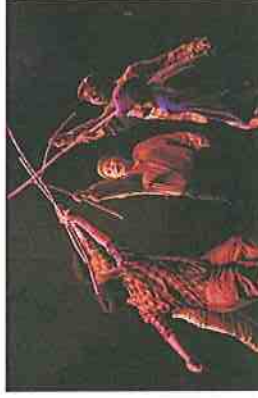
ROMANIKER Claus Sellevoll spilte teater i byggeplaner.

KJELIGHET: Ungdomsballetten må med.

SPINER OM FISK OG BLOMSTER: Forestillingen gir av og til inn i musikkalsjengene.

KRIG - Vi skal stoppe det blod, svarte Kjempe-Trygve.

Hastkuppi!
-30%
Hver dag kl. 10-18

INTERIØRGARDINER
MÅKISER • GARASJEPORTER

All innens endelig løsning, smarte løsninger og nye forsterkede produkter AS er sentral nordiske leverandør av både tekstiler, gardiner, garasjeporter og spj. Vi leverer godt hjem til deg med
Ring **GRATIS** 800 80 488
www.asanetidende.no

Fasade
PRODUKTER
Konsultasjon & levering

Christine Vind
Tlf. 40 15 325

Thunestvedt
JULEGJESTER OG TILBESØK

✓ Bestill elektriker på nett
✓ Varmepumper
✓ Som avtalt - Vi vil at du skal bli fornøyd
✓ og angivelig derfor overbevisende
✓ 10 års garanti på utført arbeid

Tlf. 55 39 19 00
www.thunestvedt.no

ÅSANE KIROPRAKTOR SENTER

Off. godkjente kiropraktorer
Kiropraktor Carl Håkon Johannessen,
Olav Svindland Cronie
Christin Hinnerger og
Sigrid Lilletveit.

Off. godkj. fysioterapeut Monica Aune-Nilsen

Kort eller ingen ventetid!
Vi har nådd ut til å sykkelde
og henvise til leggespesialist.

Åpent 6 dager i uken, Tlf. 55 18 67 10
Åsane Senter 42 - 5116 Øst

Ring oss i dag
55 18 12 00

Arbeidsrett | Arverett og dødsbo
Barn- og familierett | Ervervsrett
Fast eiendom | Kjøpsrett | Strafferett
Alminnelig praksis | Ervervsrett

HØGSETH
ADVOKATFIRMA AS

Åsane: Høstveien 47, 5132 Byberg
Kjøkk: Seftersveien 6, 5018 Høybråten 10, 5150
www.hogseth.no | advokat@hogseth.no

Claus Sellevoll og Christopher Cardoso er tilbake på Møhlepris anno 1950. Foto: ARNE RISTESUND

Kjærlighet og intriger på Møllaren

Strilegutten Claus Sellevoll snakker kav bergensk i premiereklare «Gatenes helter».

Frank Johnsen

[E-post](#)

Publisert 13.09.2013 kl 22:54 Oppdatert 16.09.2013 kl 14:10

– Ifølge Holmås er dialekten veldig bra. Han følger nøye med. Og tar oss hvis vi snakker feil, sier Sellevoll til BA når vi invaderer Cornerteateret på Møhlenpris.

Der er det premiere på Stig Holmås' «Gatens helter» lørdag. Tore Christian Sævoid instruerer, Ivar Peersen (Enslaved) komponerer, mens Claus Sellevoll fra Alversund og Christopher Cardoso fra Loddefjord har sentrale roller.

SJALUSI

– Stykket har veldig lokal forankring. Det handler om livet på Møhlenpris på 1950-tallet, der BMV har en veldig viktig plass. Vi skal ha frem gatespråket fra den tiden, sier Sellevoll og Cardoso.

De lover mye kjærlighet, sjalusi, intriger, humor og litt spenning.

Sellevoll spiller Bamsefar, en fyr som jobber på Verftet, mens Cardoso (21) spiller Rytmesansen, en tjuagutt som har fått seg lærlingjobb på BMV.

Rytmesansen er forelsket i Laila, mens bamsefar er ute etter moren til Laila. Sentralt i dette spillet finner vi butikken Lotheveien Fisk og Blomster.

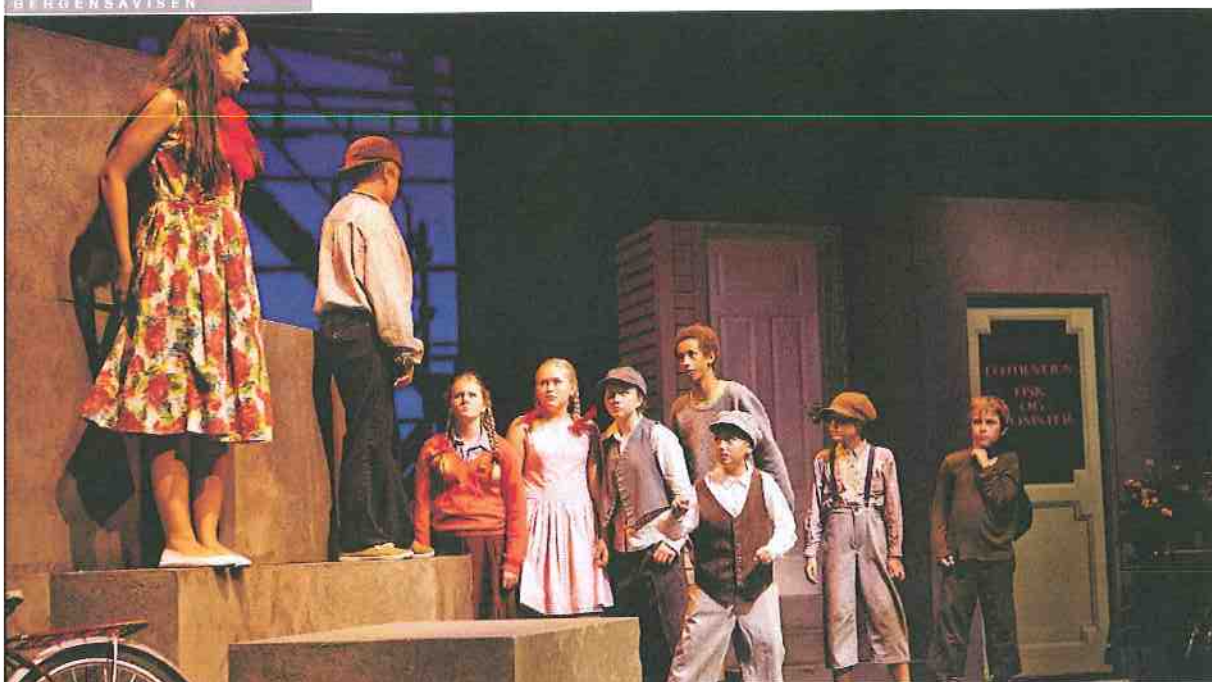
FORT I SVINGENE

– Men dette handler like mye om gjengene. Vi har Vikagjengen og Gyllagjengen. Der er det rivalisering, sier Cardoso, som har fartstid fra Vestlandske Teatersenter og Hordaland Teater.

Det er mye musikk i stykket, sang og rap. Og språkbruken er såpass snill at aldersgrensen er satt til ti år.

– Vi har kun hatt tre ukers øvingstid. Normalt er det åtte. Så det har gått fort i svingene. For noen dager siden så jeg svart på det, men vi kommer i mål, sier Sellevoll.

Cornerteateret har plass til 207 sittende publikummere i amfi.

Veronika F. Røssland og Erlend Sandaa i Gyllagjengen støter sammen med Vikagjengen i Gatenes helter. Foto: Emil Weatherhead breistein

Gode skuespillere i gatekrig

Ungdommene fra Vestlandske Teatersenter får fortidens Gyldenpris og Solheimsviken til å leve på scenen, med gatekrig og det hele.

Ann Kristin Ødegård

[Profil](#) [E-post](#)

Publisert 14.09.2013 kl 20:50 Oppdatert 16.09.2013 kl 14:56

«Gatenes helter» er verken «West Side Story» eller «Romeo og Julie», men et underholdende barne- og ungdomsteaterstykke om identitet og oppvekst, gatekrig og kjærlighet. Drømmene var de samme på 1950-tallet som i dag, om å komme seg ut og å finne kjærligheten.

Stig Holmås har skapt et fargerikt galleri rollefigurer, med kallenavn som Rytmesansen, Kjempe-Trygven, Plystremadammen og Bamsefar. Det får en til å savne en tid da en fikk navn etter den en var.

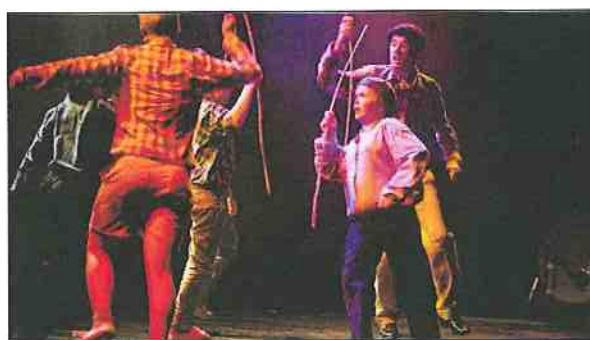
Skipsverftet BMV var også sterkt til stede i Ivar Peersens lydkulisser med sveising og banking; rytmer som ble godt utnyttet i felleskoreografier på verftet.

HUMOR

Holmås har lagt mye humor i kivingen mellom Gylla- og Vikagjengen. I dette strøket hjalp det ikke å si at «blokkene tilhører BMV, og der jobber min far». For der jobbet alle de andre fedrene også.

Oppramsingen av BMVs historie virket litt programmatisk. Men det var et artig grep å bruke alle skipsnavnene i en industriell rap.

Skikkelsene kunne hatt litt mer kjøtt og blod. Gode barne- og voksenskuespillere veide litt opp for det. Instruktør Tore Christian

Gyllagjengen i heftig krigsdans før oppgjøret med Vikagjengen. Foto: Emil Weatherhead breistein

Sæveld har fått frem mye bra i talentene fra Vestlandske Teatersenter.

Christopher Cardoso, kjent fra Absence Crew, var forrykende som den breakende Rytmesansen fra Solheimsviken. Veronika Flotve Røssland fikk frem både trass og lengsler i hans Laila fra Gyldenpris. Mens Sebastian Helland Fosse gjorde det meste ut av sin sjalu Kjempe-Trygve, og unge Erlend Sandaa sjarmerte som breiale Kåre.

Claus Sellevoll var nok en gang en magnet på scenen, og fikk oss til å le av sin sjenerte, forelskede Bamsefar.

DRØMMENDE

Den største overraskelsen var kanskje at komponist Ivar Peersen fra Enslaved ikke brukte så mye av sin metalbakgrunn, men også bidro med atmosfæriske låter og en heftig krigsdans. Noen savnet kanskje mer 1950-tallsinfluerte sangnumre. Jeg lot meg imponere av fellesopprinnene med ungdommene.

Nyåpnede Cornerteateret har funnet et stykke som skaper samhold og gjenkjenning. Og det er flere uredde sjeler blant de unge skuespillerne som kan nå langt. Nå har de fått sin egen scene.

HVA SKJER I BERGEN

Rebusløype på Fløyen
I dag kl. 00:00
Fløyen

Opning av utsmykking på Danmarks plass
I dag kl. 00:00
Min bydel

Semesterstart danse- og ballettskolen
I dag kl. 00:00
Bergen Dansesenter

Økonomistyring
I dag kl. 08:30
The HUB Bergen

Menneskerettighetsbingo
I dag kl. 08:45
FN-Sambandet Vest

Åpen Masterdag - NY DATO
I dag kl. 10:00

Christopher Cardoso som Rytmesansen og Veronika Flotve Røssland som Laila møtes på verftet, og sniklytter på arbeiderne spilt av Tor Halvor Halvorsen og Claus Sellevoll. Foto: Emil Weatherhead breistein

Verftets bankende rytme sto sentralt i fellesopprinnene. Foto: Emil Weatherhead breistein

LOGG INN

Din kommentar...

A [Debatregler](#)

KOMMENTER

[Les flere kommentarer...](#)

ANNE FRANK: Debutant på DNS, Ine Willmann, er best når hun får frem Anne Franks dobbelthet, noe hun ofte er, mener vår anmelder.

FOTO: EIRIK BREKKE

Gatekamp og klassekamp i Viken

scene teater

Gatenes Helter
Cornerteateret
Møhlenpris

Vellykket blanding av musikal og teater

Lørdag hadde det nyopprettede Cornerteateret på Møhlenpris sin åpningsforestilling med urpremiere på Gatenes Helter i regi av Tore Christian Sæviold. Et nyskrevet stykke av Stig Holmås som er en hyllest til verftsindustrien i Viken og en tidsalder som for lengst er forsvunnet. Resultatet er blitt en riktig vellykket blanding av teater og musikal som burde ha appell både til store og små.

Stig Holmås har skrevet en historie som både gir et innblikk i dagliglivet blant barn og voksne i arbeiderbydelen Solheimsviken på 50-tallet. Det handler i utgangspunktet om makkampen mellom ungene i Vikagjengen fra Solheimsviken og Gyllagjengen fra Gyllenpris. Anmelderen, som er oppvokst i søndre bydel omtrent på samme tid, kjenner seg godt igjen i skildringen av en enkel og uskyldig verden der nærbutikken og livet i gaten var det sentrale i verden. Opp mot livet i gaten får vi også en skildring av de voksnes verden med det daglige arbeidet på skipsverftet, en tanke romantikk og en liten dose klassekamp i tillegg. Til og med en liten kriminalhistorie har Holmås flettet inn på slutten.

Camilla Svingen, som har hatt oppgaven med å instruere de yngste skuespillerne, har gjort en glimrende jobb. Ikke minst Veronika Flotve Røssland i rollen som Laila, gjør en fremragende prestasjon. Til og med sangnumrene gastes rimelig bra, og her har vi med et stort talent å gjøre. Men også de andre barna fra Vestlandske Teatersenters teaterskole klarer seg utmerket og enkelte vil nok dukke opp på andre scener med tid og stunder.

De voksne kjenner vi godt igjen. Både den fridige Fru Moen (Astrid Koppen Mjanger) i Lotheveien Fisk og Blomster og verftsarbeiderne Palen (Tor Halvor Halvorsen) og Bamsefar (Claus Sellevoll) er klassiske bergenske typer med både humor og vidd. At den nyforelskede læregutten Rytmesansens (Christopher Cardoso) dansenumre låner mer fra 80-tallets breakdance enn 50-tallets rock'n roll får vi sette på kontoen for kunstnerisk frihet.

Musikken er skrevet for forestillingen av Ivar Peersen fra metalbandet Enslaved. Han har valgt en blanding av tradisjonell musikkform og et mer moderne rytmisk lydbilde som er inspirert av rytmene og klange fra verftsindustrien.

Scenografien er enkel, men fungerer. Ingen tvil om at Møhlenpris nå har fått teaterlokaliteter som vil bli flittig benyttet i tiden som kommer.

ENIR ANGELSTAD

scene teater

Anne Franks dagbok
Den Nationale Scene
Teaterkjelleren

Regissør: Ola B. Johannessen
Scenograf og kostyme: Gjermund Andresen
Lysdesigner: Arne Kambestad
Dramaturg: Solrun Toft Iversen
Skuespillere: Ine Marie Wilmann, Herman Bernhoft, Susann Bugge Kambestad, Ellen Birgitte Winther, Stig Amdam, Gerald Pettersen, Marianne Nielsen, Sverre Røssummoen, Martin Karelus Østensen, Lykke Kristine Moen.

Anne Franks dagbok mestrer å tegne varierte og spennende portrett av mange karakterer på samme tid.

HISTORIEN OM DE TO jødiske familiene Frank og van Dam som tvinges til å gå i dekning i Amsterdam og som fra 6. juli 1942 til 4. august 1944 lever sammen i skjul er ver-

dens mest leste dagbok ført i pennen av tenåringsdatteren. Familiene blir tatt av tyskerne ikke lenge før de allierte kommer og kun Anne Franks far, Otto, overlever og får oppleve freden.

Tenåringen Anne Frank holder seg i live i den lille leiligheten sammen med de sju andre ved å skrive dagbok, og det er hennes oppturer og nedturer i en konstant krisesituasjon som iscenesettes.

Teaterkjelleren er blitt slanket og på scenen står en ny trangere scene. Et svart hjørne med mange skap og noen dører. Et stort bord og en seng. Et grep som er med på å underbygge trangheten og den klaustrofobiske følelsen av å bo mange oppå hverandre.

Kostymene er tidsriktige, det samme er rekvisittene og de små musikkstutene.

I 2011 satt Studentteatret Immaturus opp en svært vellykket versjon av Anne Franks dagbok. De hadde

valgt å la en person spille dagboken og Anne Franks innerste tanker, de hadde også flere vellykkede sceniske løsninger (da ingen noen sinne forlater scenen og alle alltid var i syne for å understreke at de aldri hadde noe sted å gå) og uventede løsninger som fungerte. Den Nationale Scene sin versjon er langt mer tradisjonell og mindre utfordrende, men godt teater er det blitt likevel.

SKUESPILLERNE sitter på siden av scenen og kikker på publikum mens de kommer inn. Med tonene til «Somewhere over the rainbow» fra Trollmannen fra Oz, begynner de å tre inn på dette trange rommet i rommet. Deres nye hjem. Akkurat som Dorothy fra Kansas i Trollmannen fra Oz, drømmer Anne Frank om å være på et annet sted.

Debutant på DNS, Ine Marie Wilmann, spiller den drømmende og snakkesalige Anne. Ved fortellingens start ser hun på dette som er slags

ferie der hun skal bli kjent med nye folk. Anne Frank sin beretning om det gode og minde gode i de som bor der, kommer godt frem.

DE ALLER FLESTE har opp- og nedturer, der det kan se ut til at de mister det gode av syne og det er tilløp til kaos på grunn av egoisme. Anne Frank begynner som en vakker trippende typisk ung, energisk jente. Wilmann er derimot best når hun får frem Anne Franks dobbelthet, hun er både god, men også oppmerksomhetsyk, krevende og en tenåring som tidvis hater sin mor. Hun er drivende god når disse nyansene kommer frem, som er ofte.

Mindre interessant er de drømmende ungpikescenene hvor publikum får inn med teskje at hun drømmer om luft, mensen, å kline, himmelen, vennene sine og de tidvis vel karikerte kjærlighetstilnærmelserne til den finfine sjenerte Peter (debutant på DNS Herman Bernhoft) i huset. Det er bedre når dette ikke ropes mot oss, men kommer inn i dialogen og lengselen i hverdagen.

ENSEMBLET er gode og alle karakterne har fått noe å slite og motstand i karakteren. Deres samhold, men også egoisme, sult og irritasjon vies mye plass og gir forestillingen nerve, der man tidvis får en Fluenes herrefølelse, der sammenbruddet stadig rykker nærmere.

Stig Amdam i rollen som Anne Franks far maktet å få frem både sin egen redsel, men samtidig være limet som får dette fellesskapet til å fungere.

ANNE FRANKS DAGBOK er blitt en intens forestilling som bygges opp til det unngåelige vendepunktet med godt spill og velvalgte enkeltscener som får frem mange sider av historien og personene i den som treffer både hjerte og hjerne hos publikum. God historieformidling som har en tydelig misjon i å vise at folk på flukt og i skjul ikke er statistikk og tall, men mennesker og enkeltstykke. CHARLOTTE MYRBRÅTEN

FRITT ORD

inviterer til foredrag i Litteraturhuset i Bergen

Mandag 16. september kl. 19.00-20.30

VERDEN DER UTE

ANTON MOHR (1890-1968), ALBERT HENRIK MOHN (1918-1999)
OG TOMAS TORSVIK (1919-1996)

De var globetrottere, utenrikskronikører og bergensere. De var formidlere i urolig farvann. De var fascinerende fortellere i krig og fred. De var verdensborgere bak skrivemaskinen.

Mohn skrev mer enn 50 bøker om en verden i forandring, og leverte utallige øyenvitneskildringer fra Midtøsten. Mohr skrev nærmere 30 bøker, reiste verden rundt, og leverte 1300 artikler til Aftenposten. Torsvik kom hjem fra England i 1945, ble utenriksredaktør i Bergens Tidende, og leverte virkelighetsnære journalistikk til et lydhørt folk.

Foredrag ved Erik Rudeng, Are John Knudsen og Kjartan Rødland
Introduksjon: Å velge sine forbilder, ved Martin Eide

Dette er det første arrangement i serien «Journalistikkens klassikere – Norge og Bergen».
Åpent for alle.

I samarbeid med Institutt for informasjons- og medievitenskap, Universitetet i Bergen

www.fritt-ord.no

UTFORDRER: - Vi har ikke teaterskole for å utdanne skuespillere, det er ikke hovedmålet. Men samspill, respekt for andre og det å stå foran en forsamling og kunne formulere noe, har du behov for uansett, sier Vestlandske Teatersenter-leder Frøydis Otre.

FOTO: ANN ØDEGÅRD

KLEKKERI FOR UNGE TALENTER

- Vestlandske Teatersenter har aldri vært og skal aldri være en kommersiell organisasjon, sier daglig leder Frøydis Otre.

ANN KRISTIN ØDEGÅRD
ann.odegard@ba.no

MØLENPRIS: Vestlandske Teatersenter ble etablert i 1967, og var først et samlingspunkt for amatørteaterorganisasjoner. I 1988 startet de teaterskole. Halvparten av det årlige budsjettet på 6,3 millioner kroner er offentlig støtte fra stat, fylke og kommune.

- Resten må vi hente inn selv. Med den store aktiviteten Vestlandske Teatersenter har, ville det ikke vært mulig å gjennomføre uten offentlig tilskudd,

STORT LØFT: I «Gatenes helter» spilte barn fra teaterskolen med profesjonelle skuespillere.

ARKIVFOTO: BA

mener daglig leder Frøydis Otre. Deres egne inntekter kommer fra teaterskoleavgift, kurs- og billettinntekter, prosjektsøknader og sponsorstøtte.

Må tørre

Lederen tror en kommersiell drift hadde ført til at de ble innsnevret.

- Vi skal formidle teater til barn og unge, og må tørre å gå

nye veier for å skape god scenekunst. Det gjør vi ikke ved å fokusere bare på kjente teaterstykker. Elevene på teaterskolen skal utfordres, enten de skriver forestillingen selv eller er med på å utvikle den. Det er tanken bak Mini Midi Maxi-festivalen også. Det er ikke de kjente klassikerne ungene trenger å se av og til, det er det som er nytt og utvikler den kunstneriske kjennskapen deres.

Filmtalenter

Vestlandske Teatersenter driver teaterskole for nærmere 200 barn og unge, med drama- og skuespillere som lærere. Karoline Stemre fra filmen «Vegas» og David Jørgensen fra «Pioner» har begge bakgrunn herfra. NRK Super, DNS, Bergen Nasjonale Opera og filmselskapet kontakter ofte teaterskolen. Til våren blir det teaterfestival med elevene på Cor-

nereteateret, der Vestlandske Teatersenter nå holder til.

Høstens profesjonelle produksjon, «Gatenes helter», var et stort løft. De begynte planleggingen for to år siden.

- Jeg synes det ble så bra på grunn av at vi koblet barn med voksne profesjonelle. Det gjør at de får en idé om hvordan det er å jobbe i et profesjonelt apparat. Jeg blir utrolig stolt over elevene på teaterskolen, de er flinke og arbeidsomme, forteller Frøydis Otre.

Teaterskolen hadde tolv produksjoner i fjor av totalt 34 8091 publikummere så 145 forestillinger.

- Hva er målet?

- Et veldig viktig mål er at en skal lære hva teater er. Det skal læres grunnteknikker, og barna skal ha en forståelse for teater for å gjøre det bra når de får manus. De skal løfte hverandre frem, sier Otre.

— Må Tajik komme med snekker?

FARLIG FORFALL: Enkle vinduer som ikke alltid er alarmsikret er alt som holder bergensvær og innbruddstyver ute fra lysverket. Ledelsen ved Kunstmuseene i Bergen sto frem i BT i går og fortalte at de måtte stenge store deler av samlingen på grunn av dårlig vedlikehold og sikring. Museet har bedt kommunen om hjelp, men kommunen krever at også fylket og staten bidrar.

Oddny Miljeteig (SV) mener Byrådet ikke viser tegn til å ta ansvar for museumsforfallet. Kulturbyråd Gunnar Bakke synes Miljeteig heller bør ta saken opp i sitt eget regjeringsparti.

LARS HOLGER URSIN
TONJE AUSTRAND
TOR HØVVIK (foto)

—Skal vi vente på Oslo? Skal Hadia Tajik komme med snekker nå, og med nye vinduer? spør nestleder i kulturkomiteen, Oddny Miljeteig.

På Lysverket er det enkle glass som skiller innbruddstyver fra malerier av Munch og Picasso, verdt millioner. Flere av vinduene er originale fra 1937 og pillrätne. Dette er også årsaken til at museumsdirektør Erlend Høyesteren, har stengt en av avdelingene i Lysverk-bygning

fakta

Kunstmuseene i Bergen

- Kunstmuseene i Bergen består av fire bygninger i sentrum: Lysverket, Rasmus Meyer, Stenersen og Permanenten.
- I tillegg omfatter museet de tre komponisthyggene: Trøldhaugen, Siljustøl og Lysfjell.
- I 2010 ble det gjort innbrudd i Kinasamlingen i Permanenten. Etter et nytt innbrudd i januar i år, ble store deler av Permanenten og Lysverket stengt.
- Dårlig sikring, muggsopp og råtnende materialer har gjort at museumsledelsen ikke tar sjansen på å holde disse delene av museet åpent for publikum.

gen som eies av kommunen.

—Jeg opplever at Byrådet ikke forstår hva det innebærer å forvalte kunst i den verdensklassen som Bergen gjør. Dersom engasjementet finnes, har de i alle fall holdt det godt skjult for kulturkomiteen og opposisjonen, sier hun.

—Høyesteren har gjort jobben

Hun bekrefter at kommunen er blitt godt orientert om vedlikeholdsbehovet og sikkerhetsrisikoen ved museet.

—Vi er blitt informert om råte, mugg og elendighet. Direktør Høyesteren har gjort jobben sin. Når han stengte avdelingen med Munch og de, var det et grep for å sikre samlingene, men også et grep for å vise alvoret.

Miljeteig mener det både er ansvarsfraskrivelse og forutsigbart av kulturbyråd Gunnar Bakke og etterlyse økonomisk hjelp fra fylke og stat.

—Bakke må komme med noe mer enn innøvde regler om at Bergen ikke kan ta ansvar alene.

Jeg er forvilet over at kulturbyråden ikke i det hele tatt er preget av den dramatiske situasjonen. Byrådet burde stått på hodet og tatt ansvaret. Dersom de ikke gjør det, setter de hele statusen til Bergen som kulturbyrå på spill.

—Staten må ta ansvar

Kulturbyråd Gunnar Bakke sier det ikke er opp til kommunen om staten og fylket skal være med på finansieringen.

—Det er slik selve systemet for finansiering av museene er lagt opp: Staten skal ta opp til 60 prosent, fylket og kommunen deler på resten. Dette systemet har staten bestemt, men i praksis er forholdet snudd på hodet: Kommunen tar en uforholdsmessig stor del av utgiftene. Staten har lent seg tilbake mens vi har tatt ansvar, sier Bakke. Han peker på at kommunen står for nær 70 prosent av det offentlige bidraget til Kunstmuseene i Bergen. Statens andel: 26 prosent.

—Miljeteigs påstand om at vi

er passive er urimelig og ubegrunnede. Selvsagt forstår vi alvoret, og vi er også i ferd med å jobbe med saken. Det er imidlertid på høy tid at også regjeringen tar en så stor del av ansvaret som de skal. Miljeteigs parti sitter i regjeringen som styrer landet vårt. Hun legger opp til en veldig retorisk stil her. Hvis hun virkelig vil hjelpe Kunstmuseene burde hun vært like tøff i retorikken internt i SV, sier han.

Han sier byrådet skal diskutere Kunstmuseene i budsjettarbeidet frem mot 2014. Men at han også vil yurdere å fremme en sak for bystyret i løpet av noen uker.

—Vi har fått en henvendelse fra museet, som skal saksbehandles. Problemet er at pengene på årets budsjett i all hovedsak allerede er fordelt. Skal vi bruke mer penger på museet på kortere sikt, må vi enten omprioritere, eller øke rammene. Det må i så fall bystyret ta stilling til, sier han.

Ungdom blir dus med teateret

Teaterfestivalen DUS handler om nyskrevet dramatik for ungdom, fremført av ungdommene selv.

KARI FAUSKANGER
karifauskanger@bl.no

Det er andre gang DUS blir arrangert i Hordaland. I løpet av tre dager fremfører seks ungdomsteatergrupper fra hele fylket nyskrevet dramatik i profesjonelle omgivelser på Lille Scene på DNS. Ansatte på teateret hjelper til med rigging og en del av det tekniske, men resten må ungdommene selv ta seg av.

—Profesjonelle rammer gjør noe med produktet. Det er stort bare å spille på DNS og festivalen er noe å strekke seg etter for de unge skuespillerne. DUS skal være med å synliggjøre barne- og ungdomsteatrene og heve nivået både på gruppene og tekstene som fremføres, sier regionleder Frøydis Flotve i Vestlandske Teatersenter, som er en av arrangørene.

DUS er en landsomfattende festival som ble opprettet i 2004. I år deltar teatergrupper fra tolv regioner. En gruppe fra hver region går videre til en nasjonal

festival på Det Norske Teatret i Oslo i juni.

Seks forfattere

Seks forfattere er invitert til å skrive hvert sitt stykke til festivalen. I tillegg har det vært avholdt en manuskonkurranse for unge dramatikerne der vinnermanuset er også er antatt. De unge teatergruppene har altså hatt syv manus å velge mellom.

Bjørn Sortland er en av forfatterne som har skrevet et eget stykke for festivalen. Det er første gangen han skriver for teater.

«Vinn og forsvinn» handler om døden. Rammefortellingen er et realityshow som handler om syke mennesker som venter på å dø. Publikum i salen følger publikum på scenen som følger realityshowet.

—Det er et vanskelig tema som inneholder stort alvor, men også mye galgenhumor. Det er en balansegang, slik er jo livet også, sier bergensforfatteren.

Bruksanvisning

To av gruppene i Hordaland har valgt å fremføre stykket hans. Til sammen er det 15 eller 16

grupper over hele landet som har jobbet med Sortlands stykke. Forfatteren synes det er inspirerende at så mange har valgt å jobbe med teksten hans.

—Å skrive for teater er som å lage en god bruksanvisning. På et visst punkt må du fullføre verket selv. Som dramatiker er du avhengig av at andre tar teksten på alvor og spiller ut det som ligger der. Du eier ikke karakterene selv, sier Sortland.

Han gleder seg til å se både Fana Folkehøgskole og Bømlo barne- og ungdomsteaters versjon av «Vinn og forsvinn».

periskop

Kommentarer

25.11.13

Av Ragnhild Freng Dale

Kunsten å ta de unge på alvor

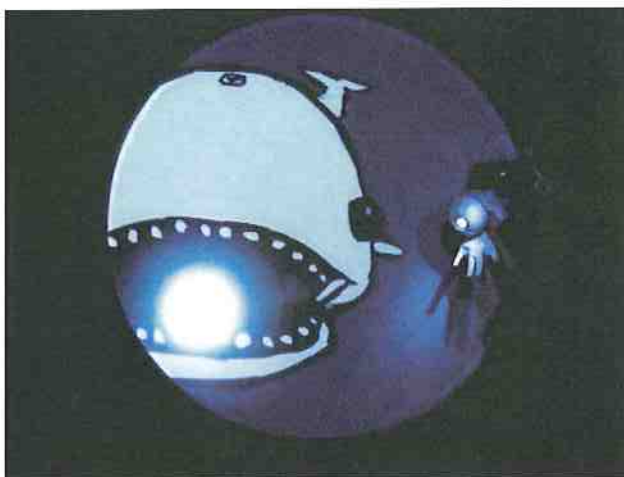

Foto: Weeping Spoon Productions

Vestlandske Teatersenter satser på kontinuitet, og i år er det niende gang de arrangerer MINI MIDI MAXI – internasjonal teaterfestival for barn og unge. Ambisjonen om å gjøre festivalen til en viktig og definerende faktor i teaterlandskapet er fullstendig på sin plass: her er kvalitet, profesjonalitet, og en genuin respekt for det unge publikum i alle ledd.

Fem dager til ende har byens mange scenerom yret av liv på dag- og kveldstid. Spesielt dagforestillingene har vært smekkfulle, og gjennom Den kulturelle skolesekken har skoleklasser fra hele Hordaland kommet til. Som oftest var det lett å se om de hadde likt forestillingene: noen ganger forlot de salen med smil om munnen, andre ganger i stille ettertenksomhet. Spennet under årets festival har vært vidt, men etter publikums reaksjoner å dømme er det god grunn til å tro at arrangørene har lykket.

Satsning på kvalitet

MINI MIDI MAXI ble arrangert første gang i 2005 og har siden vært en årlig tradisjon der norske og internasjonale kompanier inviteres til Bergen. I år var tre av produksjonene for ungdom, en spesifikt for de minste, og resten tilpasset mellomtrinnet eller bredere målgrupper. Til sammen ble de ti produksjonene vist 32 ganger på Cornerteateret, Logen, Den Nationale Scene og i Grieghallen. I programmet trekkes det frem at flere av teaterstykkene har vunnet priser, men dette i seg selv er ingen grunn til å applaudere arrangørene – honnør fortjenes derimot fordi programmet viser stor variasjon i tematikk, sjanger og målgruppe, og fordi det treffer sitt publikum godt.

Etter fjorårets satsning på Scenic Art Expo og eksport av norsk scenekunst, har oppmerksomheten i år dreid tilbake til festivalens kjerne: det unge publikummet. Slik er ikke dette først og fremst en festival for kunstkritikere eller voksne som snakker om kunst for barn, men for de unge selv, som får sjansen til å se internasjonal kunst i en helt annen grad enn det som er hverdagskost for dem. I festivalprogrammet skri-

mandag 28.04.14

 Søk

ver programansvarlig Camilla Svingen at kultur «samler forståelse over landegrenser.» Dette er treffende både for kulturutveksling generelt og teater spesielt: Det er i møte med den andre at vi kan bli sikrere på hvem vi selv er.

Språklig og visuelt spenn

Med åtte internasjonale forestillinger sier det seg selv at språk har vært en viktig faktor. Her er alt fra det norske nysirkuskompaniet Zirk Mir, som kom fra fjerne himmelstrøk med sin egen versjon av et tullespråk i kofferten, til italienske TeatroDistinto, som hadde laget en ordløs og komisk fabulering om kunsten å passe inn og det ubestemmelige sorte fåret (eller var det den rosa grisen?). På tvers av språk og på tvers av generasjoner begeistret de begge sitt publikum.

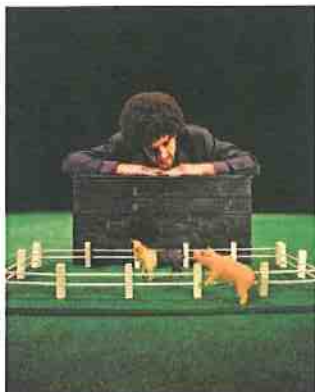

Foto: TeatroDistinto

«Den glade prinsen» av La Bal-fuda løste den språklige utfordringen ved å la norske skuespillere dubbe teksten til norsk, og frigjorde dermed de spanske skuespillerne til å konsentrere seg om spillet. Det viser vilje og evne både til å tenke nytt og ta i bruk gamle knep. Andre ganger ble målgruppen litt forbigått rent språklig, for eksempel i David Zuazolas «Skitne vinger», der mye av fortellingen om den post-apokalyptiske søppelbyen forsvant i språklig uklarhet og internt fokus, selv om den bød på vakre scenebilder og tidvis intime øyeblikk.

For det var nettopp det visuelt vakre, og noen ganger groteske, som gikk igjen i festivalprogrammet. Barn, unge og voksne fikk mange muligheter til å la seg fascinere av lek med skygge, lys og miniatyrmodeller. Utenom «Den glade prinsen», bør «The Adventures of Alvin Sputnik: Deep Sea Explorer» av Tim Watts trekkes frem. Fortellingen om Alvins halsbrekkende oppdrag på dypt vann trolbandt publikum både teknisk og menneskelig, selv om historien ikke var like dyp som havet den utforsket. Heller ikke «Huset» av Sofie Krog Teater hadde den dybeste historien, men det var heller ikke intensjonen: de kombinerte god thrillerunderholdning med en til fingertuppene gjennomført scenografisk fest av et dukketeater, der latteren satt like løst som overraskede gisp.

Moral og humor

I andre forestillinger gikk humoren hånd i hånd med moralen: i «Fingel felespiller» av Robsrud & Dean, basert på Grimms eventyr, holdt skuespiller Geir Robsrud 200 fnisende, hylende og til tider latterbrøylende mellomtrinns elever i sin hule hånd, samtidig som han med glimt i øyet fortalte de voksne at det bare var å slappe av: Historien hadde en moral til slutt, der de gode ble belønnet og de slomme straffet, som seg hør og bør.

Moral var også sentralt i Mungo Parks «Opsang», som på norsk kan oversettes med å irttesette eller formane. Trioen gikk løs på ungdommens oppførsel i ekstrem karikatur, koblet direkte til hver av de syv dødssyndene. Det kunne gått skikkelig galt, men heldigvis er Mungo Park befriende politisk ukorrekte og traff rett hjem i salen. De viste vold, sex og all den jævlskapen ungdom opplever, til ungdommen, med en kombinasjon av autensitet, ironisk distanse, sårbarhet og overmot som rev publikum med og fikk spontan, stående applaus på slutten. Forestillingen traff også meg: vi har alle vært der en gang, og har godt av å minnes på det.

Foto: Mungo Park

Nyanseringsfellen

Svenske «Løvet» omhandlet også såre tema i ungdomstiden. Her dreide det seg om mobbing, ungdommens sosiale usikkerhet, og om hvordan våre handlinger som unge setter spor i voksenlivet. Fysisk teater/dans vevdes sammen med mer tradisjonelle spillestiler, og den ordløse hovedpersonen, Løvet, var fraværende og tilstede på samme tid. Slikt gir unge som voksne mye å tenke på, og det er modig å vise mobbingens baksider så tydelig til de som kanskje står midt oppi det, selv om det med fordel kunne vært et mindre deterministisk bilde som ble presentert.

Savnet etter nyanser var enda mer synlig etter den nederlandske «Jo no, Bess yes». Til tross for godt samspill, fantasifulle påfunn og flere doser humor, ble den dessverre en alt for stereotyp fremstilling av parforhold og kjærlighet. Myntet på barn og basert på en barnebok føltes den sukkersøt, forenklet, og med kjønnsroller som fikk undertegnede til å vri seg i stolen – og jeg tror også barn forstår mye mer komplekse relasjoner enn det de her fikk presentert.

Hvor er anmelderne?

Det er selvsagt ikke slik at kunst for barn og unge *bare* er for barn og unge, og flere av forestillingene hadde høy underholdnings- og refleksjonsverdi også for voksne – med og uten egne barn. Ofte kan vi møte oss selv i døren, enten i reaksjonene fra publikum eller i forestillingens innhold. Både foreldre som kom med egne barn og lærere som kom med skoleklasser fikk servert flotte gavepakker for samtaler i etterkant. Jeg håper og tror mange av dem tok tak i det.

I de fem dagene festivalen varte var den også en møteplass for internasjonale teaterkunstnere, som fikk muligheten til å se hverandres arbeid og utvide horisonter med tanke på hva som skjer i andre land og i andres kulturliv. Det var dessverre få anmeldere tilstede, og utenom Periskop var det kun Bergens Tidende og Bergensavisen som har tatt seg tid og råd til å undersøke festivalen nærmere. Er det fordi dette foregår i Bergen, eller fordi MINI MIDI MAXI ennå ikke har opparbeidet seg nok omdømme i skyggen av Scenekunstbruket? Uansett grunn er dette synd, for her var kvaliteisteater og fullsatte saler som fortjener mer oppmerksomhet både innenfor og utenfor byens grenser. Skal kvaliteten og tilgjengeligheten av kunst for barn og unge heves, må den ses, snakkes, skrives og leses om – da må den være tilstede og tilgjengelig, slik den har vært i Bergen under festivalen.

Bevisst kunst

Per Inge Torkelsen hadde i sitt festivalforedrag «Glasur» en beskjed som bør gå rett hjem hos enhver anmelder: at det som vi synes er dårlig, ofte er noe barna kan synes er bra. Slik er det flott at VT også hadde sine egne «Stuntreportere», frivillige ungdommer som tok bilder og skrev korte anmeldelser om egne inntrykk på festivalens Facebook-side. De fikk sett både innsiden av festivalen og de fleste av forestillingene, og en slik opplevelse tenner forhåpentligvis gnister som vil skape mer engasjement hos dem og andre i fremtiden.

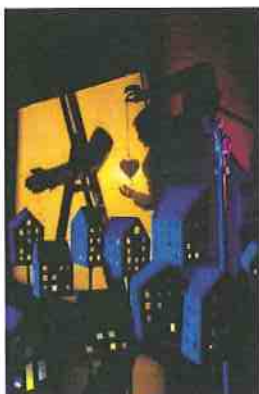

Foto: La Baldufa

Hvis man skal mene noe om kunst for barn og unge, kan det være en fordel å gjøre dette med målgruppen i salen, slik at et kritisk blikk kommer både fra eget ståsted og med et lyttende øre til hva som foregår rundt. Hvis det trigger publikum, så har det kanskje vært en forestilling som er verdt å sette opp, verdt å vise, og verdt å snakke om – og det er ofte etter forestillingen man best får inntrykk av dette. Balansgangen er likevel usikker: noen ganger er det ok at det er enkelt, men hva skjer når det blir for enkelt? Er det for mye å forlange at kunsten alltid skal utfordre og engasjere sitt publikum, eller holder det med underholdning?

Dette er flytende spørsmål, men ett krav må stå fast: at kunsten er seg sin rolle bevisst. At den er klar på om den ønsker å utfordre – og i så fall hvordan. Selv om det er en velbrukt klisje å påstå at barn og unge ser kunst på en annen måte enn

voksne, betyr det noe så enkelt som at de fortjener kunst som tar deres livsverden på alvor på lik linje med andre publikumsgrupper. Da må denne kunsten ha nok dybde i seg til å møte den uutgrunnelige visdommen og nysgjerrigheten barn og unge bærer på. Hvis ikke, gjør kunstnerne både seg selv og sine tilskuere en bjørnetjeneste.

Møteplass for opplevelser

MINI MIDI MAXI oppleves som en festival som tar sitt publikum seriøst. Teateret blir et rom der barn og unge kan erfare kunsten på nært hold, med opplevelser som kan være springbrett for å reflektere over livets små og store spørsmål. På samme tid er her potensiale til å være et samlingspunkt for internasjonalt teater for barn og unge i Norge, der kunstnere og publikum møtes på tvers av landegrenser. Slike møter skaper – og styrker – forbindelser som er viktige for kunstnerisk utveksling, og det er gode grunner til å tro at neste og kommende års festivaler vil fortsette å hente teaterimpulser til unge, samt bygge videre på den solide kvaliteten som her vist frem.

[til toppen](#)

[Vis kommentarer \(0\)](#)

comment [comment via facebook](#)

Comment

Facebook social plugin

Anmeldelser

16.11.13

Av Steinar Thorsen

Gripende og morsomt figurteater

«Finagel Felespiller» Skuespiller Geir Robsrud

Foto: Robsrud og Dean

To av forestillingene under MINI MIDI MAXI er «Finagel Felespiller» (Norge) og «Den Glade Prinsen» (Spania). De er vidt forskjellige både i handling, formidling og utforming. Felles er likevel at begge er sjangeroverskridende og modig utforskende i figurteaterets rammer.

Fremdeles står figurteateret sterkt i formidlingen til barn og unge. Kanskje mer så i ute i Europa enn her hjemme. På en eller annen måte har figur- og dukketeateret en ærlighet som det mer konvensjonelle skuespilleriet ikke alltid klarer å målbære, nettopp fordi døren til fantasiens verden er mye åpnere hos barn og unge enn hos oss voksne. I kontrakten mellom kunstnere og et ungdommelig publikum ligger potensialet til svært sterke og medrivende opplevelser, både av seriøs og mer munter art. Teaterfestivalen MINI MIDI MAXI presenterer en overvekt av figurteater, noe som gir et bredt og spennende spekter av uttrykk å bli kjent med.

«Finagel Felespiller» – en ellevill teaterlek

Sjelden har undertegnede vært på en teaterforestilling hvor publikumsadferden kunne forveksles med fotballfans i full utfoldelse. Robsrud og Deans forestilling «Finagel Felespiller» sørget for at jubelen flere ganger sto i taket.

Forestillingen har flere fulltreffere som engasjerte 12-åringene (og oss voksne). Skuespiller og dukkespiller Geir Robsrud har publikum i sin hule hånd, og turnerer godt direkte kommunikasjon med publikum og formidlingen av historien. Det er en vanskelig balansegang; å be publikum være med og leke, for i neste øyeblikk å kreve full konsentrasjon om en enkel historiefortelling fra scenen. Ofte kan det å invitere ungene inn ta overhånd og bli forstyrrende, men Robsrud er en dyktig skuespiller og definerer grensene mellom de to sfærene, godt hjulpet av en oppfinnsom og stram regi av Kenneth Dean. I en miks av forteller- og figurteater fungerer delene der Robsrud kommuniserer direkte med publikum nesten som et brechtiansk verfremdungsgrep, med resulta-

tet at barna får tatt ut sitt engasjement, og dermed lettere kan konsentrere seg om formidlingen i teatersekvensene.

Historien om Finagel Felespiller er hentet fra brødrene Grimms eventyr, og er laget over en kjent mal. De to musikervennene Finagel Felespiller og Ting Triangelspiller legger ut på søken etter rikdom og lykke til Sølvkongens Skinnende Silverslott. På veien faller Ting Triangelspiller for grådighet, og bestemmer seg for å lure sin venn slik at han selv kan få all herligheten. I deres reise gjennom Det Dype Berg, aksentueres Finagels godhet i relieff til Tings ondskap. Og moralen er tydelig og kjent: Grådighet lønner seg aldri! De gode vinner alltid! Og det går bra til slutt (som vi ironisk lekende blir fortalt allerede i åpningsscenen). Slik sett er historien lite original og ikke spesielt dyptloddende, og har lite nytt å tilføre selv mindre barn. Men det gjør ikke noe, for det er *måten* historien blir fortalt på som engasjerer.

Foto: Robsrud og Dean

Forestillingen er full av ellevill teaterlek – noe som blir etablert allerede i en hysterisk morsom åpningsscene der Robsrud bokstavelig talt byr nakent på seg selv. Sjelden har jeg opplevd unger så fanget allerede i stykkets første øyeblikk. De hylr uoppfordret. Robsrud veksler videre mellom å føre dukkene med stor nøyaktighet og visuell

presisjon, til å kommunisere – som dukkefører – direkte med dukkene, for deretter å henvende seg forklarende eller harselerende til publikum om de samme tingene. Og han kommer godt unna med dette «teater i teatret»-grepet. Slik fortsetter det i burlesk harselas over teaterets konvensjoner og publikums forventninger. Alt er lov! Modig gjort, og stort sett vellykket.

Dras inn i fortellingen

Scenografien er enkel og funksjonell. En koffert og noen krakker med mange hemmelige rom og mulige justeringskombinasjoner, vitner om et erfarent og grundig figurteaterensemble som oppfinnsomt utnytter mulighetene i elementene til det ytterste. Det hele virker så enkelt. Men å få det enkle til å fungere, er alltid vanskelig. To fingerdukker plassert på hver sin finger og dukkeføringen er svært nøyaktig og definert, og gjør dukkene levende. Enten de trakterer en fiolin, eller går bananas i burlesk galskap, dras vi inn i fortellingen. Lyssetting og musikk forsterker det hele. Ikke komplisert og omfattende, men nøyaktig og funksjonelt på en måte som tydeliggjør og forsterker fokuset på det som er de sentrale delene i forestillingen.

Tempoet er høyt gjennom hele forestillingen, og kunne kanskje noen steder vært tatt ned i en annen rytme og konsentrasjon for å sentrere de litt mer dyptloddende elementene i handlingen. Publikumsfrieriet – for det er det mye av – er jevnt fordelt utover forestillingen, men kommer så tett at det noen ganger tenderer til å bli litt for mye av det gode. Men, hvert minutt er uansett engasjerende og interessant, og når forestillingen avsluttes med et eksepsjonelt fyrverkeri, står lykken å lese på barneansiktene.

«The Happy Prince» – rikt og vakkert

The Happy Prince er en visuell og filosofisk figurteaterforestilling med mange fasetter og et sterkt verdimelessig fundament, komponert med fantasi, nøyaktighet og høy kompetanse.

Allerede i denne forestillingens første scene opplever vi en annerledes visuell estetikk enn den vi vanligvis ser i norske forestillinger. Der vi oppe i det kalde nord tenderer til et kvikt og realistisk uttrykk, møter vi her et rikt, varmt

og estetisk univers. I tillegg har også denne teatergruppen – La Baldufa – en egenart vi ser klart nedtegnet i utformingen av scenografi, musikk og regimessige grep. Handlingen er vakkert fortalt, men ikke ufarlig. Den har vonde konsekvenser og en dypt fundamentert filosofi som bringer livets mange ingredienser; kjærlighet, sorg, ondskap og død, inn i de unge tilskuernes liv. En sterk og til tider rørende opplevelse.

Foto: La Baldufa

Det er tre menn på scenen (en tekniker, to spillere) i en figurteaterformidling der regissør Jorge Pico tar sjangerens alle kjente grep i bruk, og noen til. En oppfinnsom bruk av flatene i scenografien (der de blant annet vinkles og legges ned og på skrå) gir flotte perspektivendringer og hele veien spennende nye vinklinger. Det veksler mellom skuespill, figur og dukkespill, skyggeteater og vakre sceniske tablåer beriket av forseggjorte kostymer, rekvisitter og dekorasjon. Lyssettingen er viktig i en slik sammenheng og den er, som helheten, til fingerspissene nøyaktig og forseggjort, sober og funksjonell.

Likevel er det noe som virker forstyrrende, og som gjør at forestillingen ikke kommer så nær oss som det viktige temaet og den sterke historien gir potensial til. Dette mangfoldet av uttrykk og finurlige virkemidler blir nesten litt for mange elementer – vi får liksom ikke tid til å hvile i, nyte, og ta inn de enkelte øyeblikkene før vi overveldes av nye estetiske utfordringer, og det tar noe bort fra helhetsopplevelsen.

Dobbeltbunnet fortelling

Historien til Oscar Wilde er kjent og kjær, men som så mye av det Wilde skrev: med et underliggende alvor. Det er betagende hvordan tittelen «Den Glade Prinsen» allerede tidlig i fortellingen gir oss et illevarslende ubehag knyttet til fortellingens dobbeltbunn. I en merkelig og lukket by er den glade prinsen en statue av den avdøde tidligere prinsen. I livet levde prinsen et ubekymret liv, uten særlig omtanke for andre enn seg selv. Nå er sjelen hans bundet til denne påkostede statuen, så høyt hevet over byen at den nå endelig får et overblikk utover den indre trygge sirkelen. Og prinsens sjel er ikke lenger glad, for den ser all fattigdom og lidelse som er der ute i samfunnet. Bundet til sin tilværelse som statue, lokker prinsen den vakre svalen til å hjelpe seg i et forsøk på å gjøre byen til et bedre sted å være. I denne søkenen åpenbarer livets praktiske og filosofiske realiteter seg, grusomt og ubønnhørlig, men håpet fins i verdighet, kjærlighet og generøsitet.

Foto: La Baldufa

Forestillingen bærer preg av et gjennomtenkt og definert visuelt og filosofisk univers. Og det er nettopp teatergruppen La Baldufa sitt kjennetegn – en forankring i verdier som solidaritet, toleranse og respekt. Og hovedbudskapet i forestillingen er mellommenneskelig og allment, om livets gang

og smerte, menneskets forgjengelighet, og i ytterste konsekvens, vår død. Det er viktig at scenekunsten tør å formidle dette til barn. Verken barn eller voksne går uberørt ut i førjulstiden.

Steinar Thorsen (f. 1965) er utdannet samfunnsviter ved UiB. Jobber som regissør, dramatiker og produsent i og utenfor Bergen. Steinar Thorsen var i 8 år kunstnerisk leder for Vestlandske Teatersenter og har også vært kunstnerisk leder for frigruppen Turbotheateret (Bergen) og Norges eldste frie teatergruppe Thesbiteateret (Tønsberg). Han startet og ledet den internasjonale teaterfestivalen MINI MIDI MAXI.

[til toppen](#)

Anmeldelser

18.11.13

Av Steinar Thorsen

Spennende for ungdom

Fra «Løvet». Foto: Månteatern

Å lage forestillinger for ungdom er noe av det mest krevende en scenekunstner kan begi seg ut på. Det krever et bevisst valg av scenisk språk, form og virkemidler for at formidlingen skal nå frem. I MINI MIDI MAXIs ungdomsforestillinger i år, er det gjort to vidt forskjellige valg, både når det gjelder forestillingsform og tema.

Svenske «Løvet» er en danseteaterforestilling der det fysiske uttrykket veksler mellom moderne ekspressiv dans og scenisk bevegelse. Forestillingen handler om ungdommene i salen – eller i hvert fall akkurat det punktet de er på i livet når de ser forestillingen. Dette er et grep som fungerer godt, publikum identifiserer seg med det de ser på scenen, og engasjeres. Dansk-spanske «Huset» er en burlesk, men tradisjonell dukketeaterforestilling i thrillerformat, og har tilsynelatende kun som mål å gi ungdommene en storslått kunstopplevelse, eller en times underholdning med humor og et perfektionert kunstuttrykk. Temaet og handlingen er ikke relatert til unge menneskers liv. Forestillingene er totalt ulike, men det er interessant å se på de forskjellige mekanismene som brukes for å nå ut til denne krevende målgruppen.

«Løvet» – et løv i vinden eller et løv i verden

Det er gjenforeningsfest for den gamle klassen. Fem gamle venner møtes igjen etter mange år. Det er den peneste jenta i klassen, som har blitt den vellykkede foretningskvinnen, hun som styrte alle rundt seg, kanskje grunnet sin egen usikkerhet. Så har vi det gifte paret som har vært sammen siden skoledagene, som nå er foreldre. De valgte trygghet og hverandres støtte allerede på skolen, og er fremdeles de som tar de «fornuftige» valgene. Den kvinnelige anarkisten var klassens katalysator den gang, og fremdeles er hun den som må understreke sin frihet ved å pirke i de andres fasader og utfordre dem. Og så er det Løvet. Han er nederst.

Scenografien er enkel, vakker, symbolsk, men funksjonell. Fem stoler står i hver sin haug med høstfargede løvblader. Over hver stol henger et sort-hvitt passbilde av hver av vennene fra den tiden de gikk på skolen, doblet med et bilde hengende foran som viser en farget variasjon av de samme portrettene.

Under bildene, fem mennesker som kjempet for å bli «seg», og som fremdeles kjemper. Eller er de fem stykker? Løvet er ikke til stede, i hvert fall ikke fysisk, men likevel den som kanskje er mest synlig av alle – for alle. Løvet som var «løv», «love» – og som det synges i forestillingens gjennomgangsmelodi: «The Leaf». Men løvet blåste bort med vinden, løvet som er nederst, som de andre tråkket på... han er den svakeste og sterkeste, han er det som har blitt grunnen under bena deres. Hva de gjorde mot Løvet, får vi ikke vite konkret, men at det var noe lite hyggelig, er sannsynlig. Han var usynlig for dem, og deres framferd mot ham er noe de må bære ansvaret for sammen, og som alle preges av nå i voksen alder. Man preges av det vonde, sies det – for det er det man husker... Nei, blir det presisert, man preges av det man ikke husker, slik som Løvet. Løvet er den som fremdeles skaper bevegelse i livet deres. Han danser mellom de andre, som et minne, han er ikke der, men minnet om ham tvinger de andre ut i betraktninger av sine egne liv, i relieff mot de valgene de har gjort.

Huset med det onde i

«Huset» er en tradisjonell dukketeaterforestilling, presentert i en gjennkjennelig titteskapsscene. Likevel er både presentasjon og innhold overraskende og interessant i et thrillerformat med filmatisk tilsnitt. Det er det skumle kråkeslottet oppe på den mørke høyden som forteller historien om hva som har skjedd av grusomme og skumle hendelser innenfor dets vegger. Burlesk og svart humor preger fortellingen.

Fra «Huset». Foto: Sofie Krog Teater

Et shabby og sleipt ektepar driver et begravesbyrå der de trekker ut gulltennene av innkomne avdøde, og i det hele tatt skor seg på kundenes sårbare situasjon. Men etablissementet er eid av ektemannens gamle invalide tante, som ligger på sitt rom og er svært svakelig. Da tanten mer-

ner hun ikke får oppfølging og forståelse fra sin nevø og hans kone, forandrer hun sitt testamente slik at sønnene hennes i stedet arver alt, og ekteparet får ingenting. Da kona i huset hører dette, dreper hun den gamle tanten, hvorpå liket blir partert og kremert. Da tantens advokat oppdager drapet, går han samme veien på grotesk vis. Samtidig snuser de to arveberettigede sønnene rundt huset i håp om å få tak i noe av rikdommen, uvitende om at de allerede har den. De er ingen engler, de heller, og er egentlig ute etter å lure til seg det de kan på brutalt vis. I en endelig og voldsom konfrontasjon mellom ekteparet og nevøene, i blod og gørr, er faktisk gårdshunden den eneste som skjønner sammenhengen, og som prøver å rydde opp.

Ingen av menneskene i huset er gode. Og det er vel den eneste underliggende tanken som formidles i denne forestillingen; at mennesket er så ondt, dumt og selvdestruktivt, at selv hunder er smartere og mer moralske.

Eksistensialisme vs trivialitet

«Løvet» er teater med dans og scenisk bevegelse, som i all hovedsak er ekspresjonistisk og nærmest instrumentell i den dramatiske oppbyggingen. De fleste steder er bevegelsene/dansen på scenen noe som forteller historien, og skaper både fremdrift og stemningsbilder. Dette fungerer godt, og ungdommene henger med på det som formidles.

Imidlertid er utviklingen til de fire sentrale figurene deterministisk – de er i sitt «voksne» liv i hovedsak forlengelser av den de var på ungdomsskolen. Her ligger også forestillingens problem, at den ikke tar høyde for menneskets evne til å forandre seg. Kun Løvet har greid å gjøre livsvalg som har tatt ham vekk fra malen. Distinksjonen mellom ønsket om å passe inn og det å våge å ta egne valg, står sentralt i fortellingen. Alle ønsker å være spesielle, men ingen ønsker å skille seg ut. Ingen ønsker å være Løvet.

Handlingen veksler mellom nåtid og fortid, markert gjennom fysiske manipulasjoner satt i gang av karakteren Løvet, eller mer korrekt: av minnene om Løvet, eller kanskje ennå mer korrekt: de manglende min-

nene av Løvet. Plutselig er man tilbake på skolen, i klassen, på klassefester, i klinehjørnet og på dansegulvet før de igjen hopper tilbake til nåtid, kommenterende det vi nettopp har opplevd i «flashbacket». Grepet legitimerer samtaler om temaer og episoder som hevdes å være formende for hvem de har blitt – og hvem ungdommene i salen kan bli. Men når man presenterer en så vidt dyptloddende eksistensiell problemstilling til ungdommer, må man også tilby dem klarere alternativer enn dem som tegnes opp i forestillingen. Men det er en tenksom og ganske stille gruppe ungdommer som går fra forestillingen. Jeg hører de snakker lavmælt seg imellom. Kanskje har de fått et glimt av sin egen fremtid, og de smertefulle valgene livet ubønnhørlig krever.

I «Huset» trenger man ikke filosofere så mye over livet. Her skjer alt i en realistisk og endimensjonal sfære, der humor og håndverk er virkemidlene som forfører publikum. Folk blir drept med øks, og både lydeffekter og selve dukkespillet gjengir svært virkelighetstro detaljer når armer og

Fra «Huset». Foto: Sofie Krog Teater

hoder hogges av og blodet spruter, eller noen brennes levende i den rødglødende krematorieovnen. Detaljrikdommen er stor. Alt er i «en til en»-størrelse og dører åpnes, gardiner trekkes for, kister plyndres og tenner trekkes ut – alt i en naturtro form. Dukkene – som er håndmarionetter, har troverdige bevegelser, og det er imponerende at de til og med har mimikk i ansiktene. Regien er tettepakket med svart slapstick-humor, og den kronologiske og rettlinjede handlingen er enkel å følge. Til tross for trivialiteten er den likevel engasjerende, med en rekke overraskende vendinger.

Ungdommene som kom inn på denne forestillingen var av det bråkjekke slaget, og undertegnede fryktet det verste. Det var svært urolig ved forestillingens start, med tilrop og respektløse morsomheter fra publikum, men da stykket hadde kommet i gang, ble dette raskt skiftet ut med beundrende sukk, redselshyl og ristende latter. Her trengtes ikke noen dypere mening. Her var trivialitetene gjennomført med så stor perfeksjon og autoritet at en udiskutabel respekt og oppmerksomhet vokste frem blant ungdommene. De satt som tente lys, og applausen var snarere panegyrisk enn høflig.

Steinar Thorsen (f. 1965) er utdannet samfunnsviter ved UiB. Jobber som regissør, dramatiker og produsent i og utenfor Bergen. Steinar Thorsen var i 8 år kunstnerisk leder for Vestlandske Teatersenter og har også vært kunstnerisk leder for frigruppen Turboteateret (Bergen) og Norges eldste frie teatergruppe Thesbiteateret (Tønsberg). Han startet og ledet den internasjonale teaterfestivalen MINI MIDI MAXI.

[til toppen](#)

[Vis kommentarer \(0\)](#)

comment [comment via facebook](#)

Add a comment...

Comment

Facebook social plugin

Ny festival: Osfest satser bredt i august

– **PERFEKT:** – Det er et helt perfekt sted, sier Ole Reinert «Orbo» Berg-Olsen (t.v.) om grusbanen som blir utescenarena for Osfest. Her med styreleder i Osfest, Tor Egil Hylland. FOTO: VIDAR LANGELAND

Rocker i gang med DumDum

Osfest får DumDum Boys til Os for første gang. – De er Norges kuleste rockeband, synes festivalsjef Orbo.

OS/BERGEN

Ann Kristin Ødegård
ann.odegard@ba.no

En utescene på grusplassen ved Os kirke blir arenaen når Osfest går av stabelen for første gang

1. - 2. august. Det første bandet festivalen har booket, er rockerne i DumDum Boys.

– Det er første gang DumDum Boys kommer hit til Os. Det blir veldig kult, sier Osfest-leder Ole Reinert «Orbo» Berg-Olsen.

Da bandet spilte i Bergen i fjor, gjorde de en legendarisk konsert på Bergen Kjøtt. De besøkte også Tysnesfest.

Kommunal støtte

Osfest satser på et bredt program for ungdom, familier og voksne. Festivalen er også i dialog med Oseana om familiedag der.

– Vi er et sted mellom Bergen-fest og Tysnesfest, både geografisk og profilmessig, mener Orbo.

I år la to andre festivaler i kommunen inn årene.

– Stemningen i Os har vært litt «shit, hva skjer nå» etter at Rock N'Lo! og Osøren Blues og Jazzfestival ga seg. Det står ikke helt i stil med at Os er et sted i vekst. Folk ble veldig giret da de hørte om Osfest, og har samlet seg om festivalen, sier Orbo.

Os kommune har også bevilget 100 000 kroner til Osfest.

– Det er veldig bra, og næringslivet i Os er veldig positivt, forteller festivalsjefen.

Sentrum og Oseana

Frivilligsjef Linda Ullensvang har allerede rekruttert over 100 frivillige.

Utescenen på grusbanen har kapasitet til 3000 publikumme-re, og vil ha fire-fem artister de to kveldene i august.

– Det vakkert er at ingen har brukt grusbanen til utescene før. Det er et perfekt sted, mener Orbo.

– På dagtid lørdag håper vi å få til et familieprogram på Oseana. Det er en enorm gjestehavn der, så det er naturlig at det skjer noe i nærheten.

Osfest satser på både norske og utenlandske artister.

– Vi kommer til å legge mye sjel i festivalprogrammeringen, og er ganske kreativ i forhold til hvem vi er i dialog med, lover Orbo.

To babyer for Orbo

Orbo spiller inn ny plate, men blir også far ved jule-tider.

Tidligere i år slapp Orbo soloplate på norsk. Nå er han tilbake i Orbo & The Longshots amerikanskinfluerte landskap, og jobber i studio i Os med nye låter.

– Når jeg har skrevet et visst antall låter må jeg spille dem inn, ellers klarer jeg ikke skrive nye låter, forklarer musikeren, som i folkereregisteret står oppført som Ole Reinert Berg-Olsen.

Samtidig venter han en annen, splitter levende baby rundt jul. Rockeren blir far.

– Det blir veldig spennende. – Hvordan ser du på å etablere deg med familie og barn? – Det ser jeg på med stor glede. Det blir veldig kjekt.

Orbos årvisse X-mas X-travaganza på Madam Felle er dermed blitt til Xmas Train 19. desember med blant andre et utvidet Chickendales, Tine Taule, Gina Aspenes og Calle Hamre.

– Jeg har gitt Dag Bergesen ansvaret, jeg tør ikke være med på det selv, sier den vordende pappaen med et smil. Neste år satser han på å feire tiårsjubileet for Orbo & The Longshots julekon-sert skikkelig.

DUKKETEATER: David Zuazola skaper eventyr på Mini Midi Maxi. FOTO: ANN KRISTIN ØDEGÅRD

Engler av boss

– Du kan lage mye uten penger hvis du bruker kreativiteten, sier David Zuazola.

GRIEGHALLEN

Ann Kristin Ødegård
ann.odegard@ba.no

I går begynte teaterfestivalen Mini Midi Maxi, som viser teater for barn og unge hentet fra åtte land. Prisbelønte David Zuazola har laget sine mekaniske og motoriser-te marionetter i «Skjulte vinger» av søppel, skruer og bolter.

– Det er viktig å vise at du kan få til det du vil, hvis du jobber for det, mener dukkemakeren, skuespilleren og forfatteren fra Chile.

– Jeg prøver å finne på nye ting, legger han til.

Bryter reglene

Han synes dukketeater er perfekt for å fortelle hans historier.

– Jeg kan bryte reglene, få skikkelser til å fly. Alt er mulig med dukker.

I «Skjulte vinger» blir det født en jente med vinger i en fremtidsby. En profeti sier at det skal komme en engel som kan redde menneskene, eller en demon som vil ødelegge dem.

– Noen vil drepe jenten, og noen vil hjelpe henne. Det er et slags mørkt eventyr, sier Zuazola.

– Hvordan er det å spille for barn?

– Jeg vant en pris på en teaterfestival for barn i Makedonia, og en pris på en teaterfestival for voksne i Polen. Det spiller ingen rolle hvor gamle publikummerne er. Jeg vil få folk til å bruke hjer-nen. Publikum skaper sin egen historie, mener han.

Fra Australia

Nærmere 2500 skoleelever får sett teater på Mini Midi Maxi gjennom Den kulturelle skolesekken. Kveldsforestillingene på Corneteateret, i Grieghallen, Logen og på DNS spilles for vanlig publikum.

– Jeg er stolt over å ha fått australske Weeping Spoons Productions hit med «Alvin Sputnik Deep Sea Explorer», sier programansvarlig Camilla Svingen.

Forestillingen på Corneteateret fabulerer rundt hva som skjer når havet stiger og milliarder omkommer.

Under festivalen kan du både se danske Mungo Park lage skarp musikkomedie av dødssyndene, og dansk-spanske Sofie Krog Teaters komedietriller «Huset» med morsomme marionetter.

GOD FORM: DumDum Boys er klar for Os, og gjorde en legendarisk konsert på Bergen Kjøtt i fjor. FOTO: RUNE JOHANSEN

LIVET UNDER VATN: «Alvin Sputnik Deep Sea Explorer» er eit svært kritikkrostat teaterstykk som føregår under havoverflata. FOTO: WEEPING SPOON PRODUCTION

Hovudet under vatnet

Eit prisvinnande australsk teaterstykk om havstigning, er programsjef Camilla Svingens favoritt på årets utgåve av Mini Midi Maxi.

SONDRE ÅKERVIK
sondre.akervik@bt.no
foto

Teaterfestivalen Mini Midi Maxi blir arrangert for niande gong, og fokuserer i hovudsak på barn og unge. 10 ulike framsyningar frå Noreg, Sverige, Danmark, Spania, Nederland, Belgia, Italia og Australia står på programmet. Programsjef Camilla Svingen er veldig nøgd.

– Fleire av teaterkompania har vunne prisar for beste framvisning, seier Svingen, og trekk

fram «Skitne Vinger», «Den glade prinsen», «Joe No, Bess Yes» og «Sorte får».

Likevel er det eit teaterstykk frå Australia ho særleg vil framheve.

– Eg er stolt over å ha fått australske Weeping Spoons Productions hit med «Alvin Sputnik Deep Sea Explorer». Det er eit prisvinnande stykk som har fått mykje skryt. Vi har prøvd å få dei hit i mange år, og i år klaffa det.

«Alvin Sputnik Deep Sea Explorer» er eit ein-manns mikrodrama om varig kjærleik og verdas undergang. Etter at havnivået steg, og fleire millioannar menneske har omkomme, har dei overlevande etablert seg på toppen av fjell og skyskraperar. Siste håp om å finne ei ny verd og redde menneska, er utforsking av havdjupet. Dette dykkaropdraget tar Alvin Sputnik, perso-

nifisert av skodespelaren St John Cowcher.

– Han er ein ung skodespelar med eit veldig godt rykte. Han har allereie ei lang merittliste, seier Camilla Svingen om Cowcher.

I utanlandsk presse har teaterstykket fått knallkritikk. Mellom anna i New York Times, som samanliknar det med den Oscar-vinnande animasjonsfilmen «Wall-E». New York Theatre meiner at kvar ein Pixar-film hadde sett slik ut i teaterform.

Programsjefen for Mini Midi Maxi fortel at det har tatt tid å byggje opp statusen til festivalen. – Dei første åra var det heilt umogleg å få dei beste stykka hit. Men når vi no har fått litt fartstid, ser vi at dei utanlandske teaterkompania også har retta blikket mot Bergen og det som skjer her, seier Svingen.

Poetisk om miljøtrusselen

Stykket er velsignet fritt for hevede pekefinger og moralisering, her får hver og en lov å tenke selv.

FIGURTEATER

«Svøv»

Av Jan Holden, Jorunn Lullau og Steinar Thorsen
Regi: Steinar Thorsen
Musikk og lyddesign: Gard Frostad Knutstad
Barnas kulturhus

Vår skjøre planet, og vår evne til å skade den, er tema for denne poetiske forestillingen. Det bortimot ordløse figurteatret lar oss møte en verden som allerede er kommet færlig langt i retning av (selv)ødeleggelse og undergang. Handlingen er enkel, men noen ganger så enkel at den blir stille-

stående og uklar – andre ganger litt overtydelig. Men som helhet er det poesien og undringen som preger forestillingen.

Også scenografien er enkel: en jordoverflate som bærer preg av å ha blitt herjet med, og der bare restene av et tre vitner om liv. Men opp fra et hull kommer en ung, hvithåret jente, som storøyd tar seg frem over de ellers øde omgivelsene. Jordens åndedrett både høres og ser vi, og det er tungt. Noen av fremskrittets viktigste uttrykk trekkes frem som sentrale i menneskehetens selvdestruktive prosjekt – industrialisering (som her blir overtydelig, i strid med forestillingens «ånd») og vår fascinasjon for en teknologi vi ikke alltid kan kontrollere. Det siste får sitt talende uttrykk i scenen hvor en robot spiller dansemusikk, som skaper glede og bevegelse hos jenta, hvorpå den går over til noen takter fra Skjebnesymfonien

– for deretter å gå til fysisk angrep på jenta og skremme henne tilbake i hullet hun opprinnelig kom fra.

På dramatisk vis revner jorden, og trerestene oppslukes. Men en barneforestilling kan selvsagt ikke ende i destruksjon, så vi får oppleve at «nytt liv av daude gror». Jorunn Lullau og Jan Holden fører figurene med sikre hender.

Lyssettingen er virkningsfull og musikken velvalgt. Visuelt spenner forestillingen fra dystert sludd til den fargerike regnbuen, og alle elementene spiller godt sammen. Dette stykket om naturens behov for å gjenopprette sin ære, er første del av en planlagt trilogi om «ærens forbrytelser», hvor Jan Holden og Steinar Thorsen akter å belyse ulike aspekter av æren. Det er all grunn til å følge prosjektet videre.

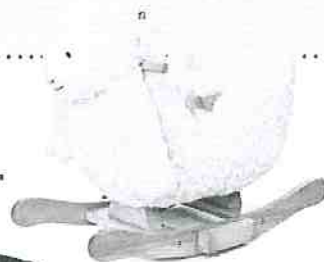
JAN H. LANDRO

 barnas hus

Mens vi venter...

GYNGESAU
Fra 12 mnd.
Før: 1399,-

999,-

VOKSI CITY VOGNPOSE
Vognpose dun.
Før: 2099,-

1499,-

(VOKSI)

STOKKE PRÅMPACK
Transportbag til vogn.
Før: 1499,-

1199,-

STOKKE

Fargevalg

50%
Nå fra 224⁹⁰

Alltid varme barn

REFLEX ULL
2-delt sett eller hel dress,
Før: 149,-
99,-

REFLEX ULL
2-delt sett eller hel dress,
Før: fra 449,- Nå 224⁹⁰

reflex

Før butikksjekk se:

www.barnashus.no

Tilbudene gjelder fra og med 14. november eller på langfredag morgener. Forbehold om trykktid og utselgsløst.

Sjur Holsen i utvalg

Bare to uker etter at Sjur Holsen gikk bort, er en bok med et utvalg av kommentarene hans klar.

KARI FAUSKANGER
kari.fauskanger@bt.no
foto ODD ENERBØ

– Det var Sjurs ønske å kunne holde boken i hendene. Det rakk han dessverre ikke, men dette er hundre prosent hans verk, sier sjefredaktør Gard Steiro i Bergens Tidende.

Det er to uker siden Bergens Tidendes politiske redaktør gikk bort, bare 44 år gammel. Da var bokprosjektet allerede i god gjenge.

– Han snakket med meg om det første gangen i sommer. Da hadde Sjur fått flere oppfordringer både fra lesere, bekjente og fra politisk hold om å gi ut sine kommentarer i bokform. Han var usikker på om det var en god idé og lurte på hva jeg syntes, sier Steiro.

BTs sjefredaktør syntes det var en god idé, mens Holsen selv var tvilende til det siste. Men da han først bestemte seg for at det skulle bli bok, gikk han inn for oppgaven med sin vanlige grundighet og sans for detaljer.

Så fremover

I boken, som har fått tittelen «De hårsåres diktatur – og andre tekster i utvalg», er vel 100 av Holsens kommentarer i Bergens Tidende samlet. Den første er datert 5. februar 2006, den ferskeste 8. september 2013 – dagen før stortingsvalget.

I den siste refser han politi-

STRAM TIDSPLAN: Bjarte Hordnes (til v.) og Gard Steiro jobbet tett med Sjur Holsen om boken. De siste instruksene fikk de helgen før han døde.

FOTO: VEGAR VALDE

DETTE ER...

Sjur Holsen

- Født 1969, død 2013.
- Utdannet statsviter fra universitetene i Bergen, Berkeley og Dublin.
- Jobbet blant annet som informasjonsrådgiver i Geelmuyden.Kiese og i norsk utenrikstjeneste før han kom til Bergens Tidende i 2007.

- Kommentator fra i BT fra 2008, politisk redaktør fra 2010.
- Tildelt J. W. Eides journalistpris for 2012.

kerne for manglende perspektiver på miljøpolitikk og velferdsstatens fremtid i valgkampen.

– Selv om Sjur hadde kort perspektiv på sitt eget liv på det tidspunktet, hadde han et langsiktig perspektiv på samfunnet og politikken helt til det siste, sier Steiro.

Han mener at kommentarene,

selv om de er skrevet til dagsaktuelle hendelser, fortsatt står seg.

– Det var noe tidløst over mange av hans kommentarer, særlig de han har samlet på slutten av boken, under overskriften «Livet». Tekstene hans sier noe om perioden vi har gått gjennom de siste årene, om vestlands-

opprøret og om hvordan den rødgrønne regjeringen mer og mer mistet kontakten med Vestlandet. Han var en veldig viktig motrøst til det politisk korrekte Norge. De som ønsker å forstå stemningen på Vestlandet før regjeringsskiftet, kan begynne med denne boken, mener Steiro.

Vestlandet som rød tråd

– Hva mener du kjennetegner Sjur Holsens kommentarer?

– Når jeg ser kommentarene samlet slik, er det bredden i hans kommentarer som har forbløffet meg. Jeg synes at denne boken gir et godt inntrykk av hvem Sjur Holsen var, ikke bare som journalist og som en stemme i offentligheten, men også hvem han var som menneske. Det er også en tydelig vestlandstråd i det han skriver. Han så Norge og verden fra Vestlandet, men han var ikke bare vestlandspatriot. Han mislikte provinsialismen. Det at han bodde i utlandet i så mange år, gjorde at han også kunne se

landet fra utsiden, sier Steiro.

Selv om boken er blitt ferdig på rekordtid, kommer den likevel ut i henhold til planen, Sjur Holsens plan.

Bjarte Hordnes, daglig leder i Bodoni Forlag, sier at de på grunn av Holsens sykdom måtte legge en stram tidsplan. Den har de fulgt.

– Selv om Holsen ikke fikk se den ferdige boken, fikk han se både det ferdige manuset og satsen den siste helgen han levde. Han hadde meninger om hvordan alt skulle være, ikke bare tekstutvalget, men alt fra typografi til ortografi og han ga sine klare instruksjoner. Vår jobb var bare å følge dem, sier Hordnes.

– Sjur var en person som var opptatt av språket. Han var tydelig på at ingenting skulle endres, og at det skulle være bergensk. Ingen a-enderinger her. Jeg fikk inntrykk av at hvis vi glippet der, kunne vi like godt droppe hele boken, legger Hordnes til.

Google vant ankesak

NEW YORK: En amerikansk dommer har avvist et langvarig søksmål mot internettgiganten Google. Saksøkerne har ment at Googles digitalisering og kopiering av millioner av bøker er ulovlig. Dommer Denny Chin avviste torsdag søksmålet som ble innledet i 2005. Han sier i kjennelsen at Googles kopieringsprosjekt representerer «rettferdig bruk» i henhold til lov om opphavsrettigheter og avviser at Google-prosjektet er lovstridig. – Dette verken erstatter eller fortrenger bøker, for det er ikke et redskap som kan brukes til å lese bøker, sa dommer Chin.

NTB-REUTERS-AFP

Marionetteskrek

KOMEDIETHRILLER

«Huset»

Regi: Sofie Krog og David Faraco
Sofie Krog Teater
Cornerteateret

Mesterlig er hva dette danske kompaniet får til med sine marionetter og en ganske drøy historie om drap og annen styggedom.

Huset selv, en gammel villa som har sett bedre dager, forteller om uhumskheter som dels foregår bak lukkede dører (som vi ikke kan se innenfor), bak gardiner som lar oss ane hva som skjer, og like utenfor huset.

Den litt forfalne bygningen forteller den freaky historien om en døende kvinne, som får det for seg at hun vil endre testamentet sitt, fordi hun bærer på en hemmelighet. Men alle vet hva endring av testamentet kan føre til. Så også her, hvor den udugelige arvingen, hans morderiske kone, en hund og to mystiske innbruddstyver skaper skrekk og gru.

Så er det så dyktig gjort. I alle detaljer og alle effekter. Det er nærmest utrolig å registrere hva de hyperdyktige dukkeførerene, som vi aldri får se, klarer å utrette med marionettene. Ikke bare gis de liv, men de gir også hver og en sin distinkte personlighet. Den slags er ikke hverdagskost på verken norske eller andre scener.

JAN H. LANDRO

Redning på havets bunn

MULTIMEDIESHOW

«The Adventures of Alvin Sputnik, Deep Sea Explorer»

Av og med Tim Watts
Weeping Spoon Productions
Cornerteateret

En fin forestilling, båret av humanisme og varme og formet i et svært personlig uttrykk.

Den som kan kombinere moderne teknologi med original fantasi, kommer langt. Det er australske Tim Watts et bevis på. I den tilsynelatende enkle forestillingen – et lite epos om kjærlighet og verdens undergang – utnytter han multimedia og en ikke spesielt

avansert teknologi til å skape en særegen beretning.

Issmelting og stigende havnivå har tatt livet av milliarder, og de få gjenlevende befinner seg på fjelltopper og på taket av skyskraper. Alvin Sputnik har selv mistet sin kone i katastrofen, derfor tar han på seg et risikabelt dykkeroppdrag for om mulig å finne en ny verden i havdypet som kan bli menneskehetens redning. Han gjør det med lett hjerte, for går det galt, håper han å bli gjenforent med sin elskede.

Med humor og poesi, animasjon og musikk tar Tim Watts oss med ned i dypet, hvor han utsettes for både det ene og det andre, alt mant frem av en rik fantasi – ofte med enkle virkemidler.

JAN H. LANDRO